

„Šťastný čtyřlístek“

Školní vzdělávací program pro PV MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč

01. 09. 2018 - 31. 08. 2023 (platnost ŠVP PV 5 let)

Aktualizace 31. 8. 2019

Aktualizace 25. 8. 2021

Aktualizace 25. 8. 2022

Č.jd. 63 / 2018-08-31

Ing. Renata Špačková

.....
ředitelka MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč

Obsah:

1. Identifikační údaje o MŠ
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
6. Vzdělávací obsah
7. Systém evaluace v MŠ
8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Identifikační údaje o MŠ

- Mateřská škola „Čtyřlístek“, Třebíč, Kubišova ul., příspěvková organizace.
- Sídlo MŠ: Kubišova 1291/7, 67401 Třebíč.
- MŠ byla zřízena jako příspěvková organizace Městem Třebíč 1. 1. 2002
- IČO: 70940142/.
- Zřizovatel MŠ: Město Třebíč, Karlovo náměstí 114, 674 01, Třebíč.
- Kontakt na zřizovatele – Bc. Jarmila Zimková, vedoucí Odboru školství a kultury, MÚ Třebíč, tel.: 568 896 165.
- Mateřská škola je samostatným právním subjektem.
- Statutárním zástupcem školy je ředitelka Ing. Renata Špačková, tel.: 568 843 556.
- E-mail MŠ: msctyrlistik@email.cz
- Webové stránky: www.ms-ctyrlistik-trebic.cz

Mateřská škola zajišťuje všestrannou péči o děti předškolního věku v návaznosti na výchovu v rodině a v součinnosti s rodinou, včetně úkolu diagnostického, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. Předškolní vzdělávání se organizuje zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami je možno zařazovat do běžných tříd mateřských škol (§ 16 odst. 9 školského zákona).

ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ uplatňuje také prvky inovačních přístupů k předškolnímu vzdělávání v MŠ – např. prvky ze Zdravé mateřské školy.

MŠ spolupracuje s Projektem Zdravé město (PZM) Třebíč a pravidelně se účastní preventivních akcí a kampaní pořádaných PZM Třebíč. MŠ připravuje projekty zaměřené na podporu zdraví a prevenci a mezigenerační spolupráci.

Součástí školy je školní jídelna.

Název ŠVP PV naší školy je „Šťastný čtyřlístek“.

ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ zpracoval kolektiv MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč.

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola „Čtyřlístek“ se nachází na nejstarším třebíčském sídlišti Horka-Domky na ulici Kubišova 1291/7. MŠ byla otevřena 1. 2. 1974 jako čtyřtřídní škola, od ledna 2012 došlo k rozšíření MŠ o pátou třídu. Během 90.tých let hledala mateřská škola svoji image a vyhovující alternativu, která by byla nejvhodnější nejen pro děti, rodiče, ale také pro zaměstnance školy. Vedle standardních tříd to byly např. dvě logopedické třídy, později ve spolupráci s MUDr. Holubcovou byly zřízeny dvě alergologické třídy. Po vzniku stacionáře „Rolnička“ pro alergické a astmatické děti se situace ustálila na čtyřech třídách, z nichž jedna třída byla pro děti zdravotně oslabené, později jako speciální pro děti se sníženou psychosociální adaptací a po snížení zájmu rodičů o tuto specializaci, MŠ rodičům nabídla třídu výtvarnou. Ostatní třídy zvolily odlišné zaměření – sportovní, hudební, přírodní. Projekt „Pohyb, příroda, hudba, tvoření“ vznikl v roce 1999. Díky různorodě zaměřeným třídám a široké nabídce doprovodných aktivit si MŠ získala poměrně velký zájem rodičovské veřejnosti o docházku jejich dětí do naší školy. Čtyři různě zaměřené třídy se staly předlohou pro vznik jména MŠ – MŠ „Čtyřlístek“. Ten se postupně stal logem a symbolem naší školy a nově propůjčil název i našemu ŠVP PV (2009).

K 31. 12. 2011 zanikla příspěvková organizace „Rolnička“- stacionář pro děti alergické a s opakujícími se infekty horních cest dýchacích – do té doby zdravotnické zařízení. Od 1. 1. 2012 se tato třída stala součástí MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč a stala se její pátou třídou. Název Rolnička byl pro tuto třídu ponechán. Jedná se o třídu se speciálním preventivně - zdravotním zaměřením a navštěvují ji děti alergické a děti, u kterých se opakují infekty horních cest dýchacích. Na této třídě pracuje vedle pedagogů i fyzioterapeutka, počet dětí je snížen na 22.

Mateřská škola se stala od 1. ledna 2002 právním subjektem. Kapacita naší školy je 134 dětí. Do základní nabídky školy patří „Dny otevřených dveří“ pro rodiče a ZŠ, koncerty v hudební třídě, saunování a aktivity s vodou ve školní sauně a bazénu, divadelní přestavení, výlety do přírody, slavnostní vyřazování budoucích školáků, oslavy narozenin dětí, návštěvy městské knihovny, ekologických a scio center, exkurze po okolí apod.

Snažíme se o podporu a stimulaci dětí, které potřebují individuální péči, především ve spolupráci s odborníky (vlastní speciální pedagogové v MŠ, školní psycholog v MŠ v rámci projektu pro třebíčské školy, konzultace s PPP a SPC).

Pro děti, které se chystají k nástupu do MŠ, organizujeme ve druhém pololetí školního roku „Návštěvní dny v MŠ“ dle předem stanového rozpisu. Pro nově přijaté děti je připraven adaptační program „Miniškola“ před nástupem do MŠ a s možností seznámit se s předškolním vzděláváním (návštěvy dítěte a rodiče v MŠ, každou středu v období po zápisu do MŠ).

Formou nadstandardních činností nabízíme pro děti aktivity: „Hravé seznamování s anglickým jazykem“, Saunování s fyzioterapeutkou a „Zdravé dýchání“ s fyzioterapeutkou. Tyto aktivity probíhají mimo vzdělávací nabídku dle ŠVP PV.

Naší snahou je nadále zdokonalování vzdělávací činnosti, čemuž napomáhá rozšiřování nabídky aktivit směrem k dětem i rodičům, zlepšování materiálních podmínek školy, rozšiřování nabídky dalšího vzdělávání pedagogů, prezentace školy na veřejnosti, budování vzájemných dobrých vztahů s rodiči dětí a ostatními partnery školy.

MŠ aktivně spolupracuje se ZŠ Třebíč Horka – Domky.

Spolupráce s PPP Třebíč neprobíhá z důvodu velké vytíženosti odborníků v PPP pravidelně a cíleně. Domlouváme pouze konzultace zaměřené na konkrétní děti, které jsou v péči PPP Třebíč (se souhlasem zákonných zástupců).

Od ledna 2017 byla zahájena spolupráce se školní psycholožkou v rámci projektu na podporu škol, který realizuje a financuje Město Třebíč (zřizovatel školy). Podpora je plánována jako dlouhodobá, pokud o ní školy budou mít zájem. Naše škola se aktivně zapojila směrem k dětem, učitelům i rodičům.

MŠ spolupracuje od školního roku 2016/17 se SPC Březejc při ZŠ a SOŠ, pracoviště Třebíč, Dr. Holubce, v rámci logopedické prevence. Pravidelně probíhají konzultace a spolupráce ohledně PV dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Logopedka SPC vykonává v MŠ ve spolupráci s logopedickou asistentkou naší školy logopedickou depistáž a následné kontroly. Spolupráce zahrnuje vyšetření dětí, doporučení k logopedické či preventivní logopedické péči a následnou spolupráci mezi SPC a MŠ. Mezi SPC a MŠ dále probíhá spolupráce v oblasti inkluze při vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními. Při spolupráci se řídíme nařízením GDPR.

V roce 2009 byla zahájena aktivní spolupráce s Projektem Zdravé město Třebíč (PZM), který zastupuje koordinátorka PZM. MŠ „Čtyřlístek“ se účastní různých akcí, které PZM nabízí předškolním dětem. Jedná se především o aktivity na podporu zdravého životního stylu, podpory zdraví a bezpečnosti v silničním provozu.

Poznámka: Charakter budovy, okolí školy – blíže viz. 3.1 Věcné podmínky.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

3.1.1 Obecný popis – budova a školní zahrada

Mateřská škola má k dispozici dostatečně velké prostory a vhodné prostorové uspořádání, které vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem.

Budova MŠ byla postavena na začátku sedmdesátých let. Skládá se z vlastní budovy MŠ, která má jedno nadzemní patro a kde se nacházejí **čtyři třídy**, na které navazuje sociální zařízení pro děti, sklady, výdejní kuchyňka, šatny pro děti a učitelky.

Dále ji tvoří budova bývalých jeslí, která je k MŠ přičleněna prostřednictvím spojovací chodby. V této stavebně částečně oddělené třídě se nachází **třída Rolnička**. Ke třídě náleží malá výdejní kuchyňka, ložnice využívaná také jako relaxační místnost pro pohybové aktivity, umývárna, šatny dětí i zaměstnanců a skladovací prostory.

Součástí MŠ je rovněž **sauna s bazénem a hydromasážní vanou**. Tento prostor byl původně využíván stacionářem pro podpůrné zdravotní aktivity u zdravotně oslabených dětí. Nyní je využíván pro děti z MŠ, jejichž zdravotní stav to dovoluje a jejichž rodiče mají zájem o účast dětí na těchto aktivitách, které mají preventivně - zdravotní účinek a podporují imunitu dětí. Prostor sauny dále tvoří převlékárna, odpočívárna, sociální zařízení a sprcha. Tato část byla stavebně upravena po roce 2000, její stavebně-technický stav je dobrý, okna jsou vyměněna za plastová, objekt je zateplen.

Nedílnou součástí MŠ je budova hospodářská, kde se nachází jídelna pro zaměstnance, školní kuchyně, ředitelna, kancelář vedoucí ŠJ, šatna provozních zaměstnanců, prádelna, sklad a sociální zařízení. Budova je stále zcela funkční a bez závažných závad. Dochází k průběžné údržbě objektu (drobné opravy, výmalby). Větší investice však musí hradit zřizovatel, což vzhledem k současné složité ekonomické situaci není jednoduché. V srpnu 2012 byla na hlavní budově MŠ a hospodářské budově vyměněna původní dřevěná okna za plastová. V období červen až srpen 2015 bylo provedeno zateplení celého objektu, včetně střech. Kompletní rekonstrukcí prošla sociální zařízení a šatny pro učitelky ve všech třídách. Ve všech třídách a šatnách pro děti je nové osvětlení, které vyhovuje platným normám. V posledních pěti letech byla rovněž provedena rekonstrukce dlažby na nádvoří před budovou MŠ, opravena střecha na budově MŠ a také byla provedena kompletní rekonstrukce sociálního zařízení pro děti na všech třídách včetně výměny vodovodního vedení a odpadů vody. Došlo také k výměně dlažby kolem pískovišť a chodníků, které spojují jednotlivá pískoviště a výměně venkovní dlažby před třídou Rolnička, výměně osvětlení na nádvoří, rekonstrukci spojovací chodby mezi hospodářskou budovou a MŠ (2020), výměně interiérových dveří v MŠ ve spojovacích chodbách (2019) a k výměně obou výtahů na transport stravy (2021, 2022).

MŠ bezprostředně obklopuje **školní zahrada**, která byla doplněna atestovanými hracími prvky, kolem plotu MŠ směrem ke komunikaci je osázena zeleň, která se pravidelně udržuje. K dispozici jsou tři zahradní domky na ukládání hraček. Zahrada a její vybavení je pravidelně udržováno, kontrolováno a doplňováno. Prostory školní zahrady umožňují dětem naplňovat cíle předškolního vzdělávání, dále provozovat aktivity z oblasti dopravní výchovy, pohybové i sportovní činnosti a další vzdělávací činnosti. V přední části u vstupu byla vybudována přírodní učebna se stíněním, interaktivními prvky a proutěnými mobilními domky.

Všechna pískoviště jsou kryta navíjecími plachtami. Dvě jsou osazena systémem, který lze využít nejen pro krytí pískoviště, ale také jako sluneční clonu. Kolem pískovišť je položena tzv. zámková dlažba, která umožňuje využít rovný a bezpečný povrch k jízdě na koloběžkách a odrážedlech. Ploty kolem MŠ již musely být opakovaně opravovány a jejich stav je nevyhovující, podezdívka se rozpadá. V červenci 2018 došlo k opravě první části podezdívky v SV části, která byla v kritickém stavu. Požadavek na opravu plotu bude opět předán zřizovateli.

V plánu oprav zůstává výměna na transport stravy č. 2, rekonstrukce sociálního zařízení pro zaměstnance – provozní část, oprava vstupů do MŠ – 4 vchody – schody – podesty s rošty, výměna nábytku a vybavení ve výdejních kuchyňkách.

3.1.2 Třídy

Všechny třídy jsou světlé, prostorné a dostatečně vybavené pro potřeby předškolních dětí. Stěny byly barevně vymalovány, čímž každá třída získala určitý styl. Ke třídám přísluší kuchyňky, sklad pomůcek, sklad lůžkovin a matrací s policemi na ukládání lůžkovin, sociální zařízení pro děti a následně šatny pro děti. Uspořádání je logické a přehledné. Na všech třídách je zánovní nábytek vhodný pro děti a přizpůsobený antropometrickým požadavkům v množství, který odpovídá počtu dětí. Nábytkové sestavy jsou bezpečné, estetické a zdravotně nezávadné. K dispozici jsou stolky a židle ve dvou velikostech. Každá třída má několik hracích koutků (divadelní, obchůdek, kuličkový bazén), které se tematicky liší, ale všechny třídy mají koutky s kuchyňkami pro námětové hry dětí. Třídy jsou vybaveny PC, tiskárnami a také připojením na internet s WIFI. Pro děti je připraven dostatek PC programů určených pro předškoláky, třídy si je také vzájemně vyměňují a půjčují. Nabídku stále doplňujeme. Ve třídě Rolnička je k dispozici interaktivní tabule s notebookem se speciálními programy. Aktuálně je interaktivní tabule v nevyhovujícím technickém stavu, nelze ji využívat interaktivně, dle odborníka je již neopravitelná. Požadavky na nákup ITC techniky byly uplatněny i rámci žádosti na projekt z Šablon II., zakoupeny byly tablety pro činnosti dětí při skupinových činnostech. Z ONIV (11/21) byla zakoupena interaktivní tabule (třída Rolnička), z projektu Podpora digitálních kompetencí v 8/22 3D panel – mobilní (horní třídy). K dispozici jsou robotické hračky pro základy programování – pro celou MŠ, uloženy na třídě přírodní.

Třídy nabízí dětem všech věkových kategorií dostatek hraček a pomůcek, které si třídy ještě mohou navzájem zapůjčovat. Hračky jsou každoročně doplňovány a dokupovány dle potřeb a zájmů dětí. Vybavení hračkami je dostatečné a odpovídá počtu dětí. Většina hraček je umístěna tak, že je děti vidí (boxy, koše, police), mohou si je samostatně brát a snadno se orientují v jejich uložení.

Vybavení drobnou elektronikou na třídách je vyhovující. Vedle PC a příslušenství k PC, má každá třída k dispozici TV a DVD přehrávače. Pedagogové využívají na své třídě audio techniku a také el. keyboard. V přírodní třídě je umístěno pianino, jehož stav již není optimální.

V každé třídě je zbudován čtenářský koutek, kde jsou v nabídce knihy dle jednotlivých (pre)gramotností (např. přírodovědná, čtenářská, matematická...). Každá třída má určena a vytvořena pravidla pro půjčování a využívání knih. V jednotlivých třídách se nacházejí společná centra pro všechny třídy. V hudební třídě se nachází centrální knihovna dětské literatury. Současně zde najdeme velkou kolekci CD, DVD, centrum s pomůckami pro zdravotně a podporu zdraví a centrum gramotností (pomůcky a didaktický materiál pro rozvoj (pre)gramotnosti čtenářské a matematické). V přírodní třídě se nachází sklad kvalitních didaktických pomůcek a potřeb pro celou MŠ, je přehledně uspořádán a rozčleněn a daří se postupně doplňovat další didaktický materiál.

Třídy vlastní také pomůcky dle svého zaměření, které je možno si vzájemně zapůjčovat. Materiální vybavení díky své funkčnosti napomáhá k dosahování stanovených kompetencí dětí dle ŠVP PV.

- **Hudební třída** vedle kolekce hudebních nosičů, poskytuje i odbornou literaturu a metodiku pro hudební činnosti, výběr rytmických nástrojů. Nachází se zde hudební koutek s rytmickými nástroji, hudebními a zvukovými hračkami. Pro děti z hudební třídy jsou k využití i dřevěné píšťalky a audio technika. Děti mají velmi rády koutek s gaučem a obchůdek. Vybavení hudebními nástroji – Panova flétna, el. varhany, drumbeny, zvukové rytmické bedničky.
- **Přírodní třída** může zapůjčit encyklopedie, materiály zaměřené na přírodu a ekologii, pomůcky pro pozorování přírody a mikroskop, binokulární lupy, makety ptáků a stromů apod. Nové pomůcky pro ekologické aktivity byly zakoupeny ze SFŽP – projekt Přírodní zahrady. Ve třídě je terárium pro suchozemskou želvu a velká klec pro morčata. Zvířátka jsou pro děti velmi atraktivní, pro morčata byla zakoupena velká klec s výběhem. Děti pomáhají s péčí o zvířátka a denně je mohou pozorovat. Třída provádí strukturované pozorování v průběhu celého školního roku.
- **Zvoneček** se zaměřuje na vzdělávání dětí ve věku 2 – 3 roky, ve třídě jsou soustředěny pomůcky a hračky pro děti 2- 3 roky, které se v této třídě ve větší míře vzdělávají. K dispozici je také kuličkový bazén, divadlo – paravan.
- **Sportovní třída** nabízí zásobu sportovních pomůcek a vybavení pro všechny třídy. Děti zde mají trvale k dispozici sportovní sestavu s kladinou a skluzavkou, která je nepřenosná, ale je možno si domluvit vzájemnou výměnu třídy. Lákadlem je lano na houpání. Ostatní sportovní pomůcky a potřeby lze bez potíží přenášet a zapůjčovat si je navzájem (půlkruhy, rotoped, houpačku, švédskou bednu, skákacího oslíka, padák, tunel, míče, kužely...).
- **Rolnička** má k dispozici speciální zdravotní pomůcky a potřeby pro preventivní i fyzioterapeutické aktivity, které v této třídě vede vysokoškolsky vzdělaná fyzioterapeutka. Jedná se např. o inhalátory, parafínovou koupel, biolampu. K dispozici jsou rovněž pomůcky pro rehabilitační cvičení – velké míče, masážní míčky. Ve třídě je také nainstalovaná interaktivní tabule.

Průběžně dokupujeme pomůcky dle zaměření tříd do koutků, rozšiřujeme nabídku knížek na třídách. Nadále dochází k postupnému rozšiřování nabídky vzdělávacích pomůcek a materiálů v didaktickém skladu a ve speciálně zaměřených centrech. Nabídka na trhu pomůcek je pestrá, ale mnohé pomůcky jsou finančně velmi nákladné.

Drobné opravy na budově se provádějí průběžně a dle potřeby a financovány jsou z provozního rozpočtu školy.

V posledních letech se daří postupná a průběžná výměna předmětů denní potřeby – povlečení, lůžkoviny, ručníky, nádobí, servírovací vozíky, automatické mýdlenky apod.

Děti se svými výtvy podílejí na výzdobě tříd a šaten, kde je dostatečný prostor na prezentaci prací dětí. Tyto práce jsou prezentovány i na chodbách a ve vstupním vestibulu. Ve vestibulu je umístěna informační tabule pro rodiče dětí, která je vkusná a umožňuje přehledné zveřejňování informací pro rodiče.

3.1.3 Hospodářská budova

V ředitelně je k dispozici multifunkční kopírovací stroj (2020 – MAP II), barevná tiskárna se scannerem, laserová tiskárna. V přírodní třídě je k dispozici kopírka, současně zde materiály kopírují i ostatní třídy dle potřeby, stejně tak lze využít kopírku i v ředitelně. Postupně dochází k obměně této techniky za kvalitnější a ekonomicky úspornější (např. tzv. tankové tiskárny). Kopírování materiálů je možné na každé třídě.

Ve školní kuchyni je využíván elektrický kotel a konvektomat, ale také zánovní kuchyňský nábytek včetně horní desky, bylo dokoupeno drobné vybavení, myčka na nádobí a drobné kuchyňské pomůcky. V roce 2014 - 2015 proběhlo druhé kolo revitalizace školní kuchyně - jednalo se především o výměnu zbývajících nábytku – polic, pracovních stolů, zakoupení profi tyčového mixéru, speciálního mixéru pro přípravu pomazánek, nerezového vozíku, škrabky na brambory, chladicí skříň a nové lednice na zbytky. V 8/22 byla zakoupena instalována chladicí skříň na ovoce a zeleninu. Aktuálně je třeba vytvořit finanční rezervu pro další dovybavení ŠJ drobnými přístroji (např. plechy ke konvektomatu), ale především pro budoucí nákup nového konvektomatu. Přístroj byl renovován v 4/22 formou rozsáhlejší opravy.

Tzv. denní místnost (jídlna) je vybavena moderním nábytkem a bylo zbudováno počítačové místo s připojením na internet, které mohou využít všichni zaměstnanci školy včetně provozních. Obnova se dotkla i prádelny. Byl demontován nevyhovující velký mandl na prádlo, osazena skříň na ukládání prádla a hygienických pomůcek. Byly zakoupeny dva lisy na prádlo, které jsou ekonomičtější a pro práci bezpečnější. Rovněž byla zakoupena automatická pračka s úspornými a krátkými programy. Postupně se zakupují a vyměňují spotřebiče dle opotřebení, za poslední dva roky byly koupeny nové lisy na prádlo, pračka. K dispozici jsou nyní tři pračky a dvě sušičky.

Velkým problémem je nedostatek místa pro skladování, k dispozici je pouze jeden sklad, který kapacitně nestačí. Na míru byla vyrobena skříň na ukládání čistého ložního prádla a ručníků, které již nemusí být skladovány na třídách.

Podařilo se také vylepšit sklad pro ukládání nástrojů a sekačky. Zvažována je i stavba zahradního domku na ukládání zahradní techniky na školní zahradě.

Všechny vnitřní a venkovní prostory naší mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

3.2.1 Strava a pitný režim

Dětem je u nás podávána **plnohodnotná a vyvážená strava** (dle platných předpisů a norem týkajících se stravování předškolních dětí). Je zachována racionální a vyvážená skladba

jídelníčku, dodržena zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, doporučená pestrost dle pravidel KHS. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány předepsané intervaly.

Stravování dětí je zaměřeno na pestré a racionální stravování. Dostatečně jsou zastoupeny mléčné výrobky, zelenina a ovoce, luštěniny, ryby, pečivo je podáváno také vícezrné. Děti nejsou do jídla nuceny, vedeme je k sebeobsluze a samostatnosti při stolování. Při svačině si mohou volit mezi pečivem suchým nebo namazaným pomazánkou, zeleninu a ovoce si berou volně dle chuti, dispozici je vedle mléčného nápoje i čaj.

Děti mají po celý den k dispozici nápoje, které se obměňují. K tomuto účelu slouží vybudované centrum pro pitný režim, kde má každé dítě svůj hrneček označený značkou. Nezapomínáme děti motivovat a vést k průběžnému a dostatečnému pití během dne.

Doba je stanovena s dostatečným časovým odstupem mezi jídly a odpovídá stanoveným hygienickým požadavkům. Doba svačiny je společná pro všechny děti (dopolední a odpolední). Každá třída si organizaci svačiny upravuje dle svých pravidel (viz. TVP PV jednotlivých tříd). Oběd probíhá na všech třídách současně, ve stejnou dobu. Výjimkou je třída Zvoneček pro děti 2-3 roky, kde je oběd prodán s časovým předstihem, aby děti měly delší dobu odpočinku. Doba stravování vymezuje „Denní řád MŠ“. Oběd vždy vydává kuchařka či provozní zaměstnanec dle hygienických pravidel, děti si jídlo přinášejí a nádobí odnášejí na vozík.

Dietní stravování by v případě potřeby bylo řešeno s rodiči dětí sepsáním dohody o individuálním stravování.

3.2.2 Pobyt venku a pohyb

Každý den jsou děti nejméně dvě hodiny venku, pouze za nepříznivých klimatických a rozptylových podmínek se pobyt venku nekoná nebo je přiměřeně zkrácen. Pobyt venku je využíván k podpoře elementárních pohybových aktivit, k poznávacím činnostem a napomáhá naplňovat cíle předškolního vzdělávání.

V průběhu roku jsou pořádány výlety do přírody a sezónní činnosti dle počasí (sáňkování, bobování, míčové hry, hry s vodou apod.). Využíváme také saunování s možností získat základy plavání formou hry, otužovat se, posilovat imunitu pobytem v bazénu, sauně a vířivce či při nožních koupelích. Děti ze třídy Rolnička se těchto aktivit účastní celoročně v rámci zdravotně-preventivního programu. Děti z ostatních tříd se saunují sezónně s tím, že účast je dobrovolná a aktivita je nabízena odpoledne s dohledem fyzioterapeutky, mimo vzdělávací nabídku dle ŠVP PV. Pro děti ze třídy Rolnička je pravidelně zařazováno saunování, nožní koupele, aktivity s vodou, relaxační masáže.

Děti mají každý den příležitost k dostatečnému pohybu nejen venku, ale také ve třídách. Řízený pohyb je zařazován denně formou cvičení na jednotlivých třídách v rámci řízených aktivit a má rozmanitou podobu (zdravotní cvičení, přirozená cvičení, cvičení s náčiním, na náradí, na míčích, sportovní dráhy atd.). Dětem je poskytnuta dostatečná možnost ke spontánnímu pohybu venku i v MŠ s využitím doplňků a pomůcek (houpačka, lano, skluzavka, kuličkový bazén, hry se sportovním náčiním – míči, obručemi apod.).

Pro konzultace o vhodnosti pohybové – preventivních aktivit lze využít zkušeností naší fyzioterapeutky, která působí stabilně ve třídě Rolnička- např. při cvičení na velkých míčích či cvičení na plosku nohy.

3.2.3 Spánek

Doba odpoledního odpočinku začíná po obědě a končí nejpozději před odpolední svačinou. Zpočátku děti na lehátku vyslechnou pohádku či relaxační hudbu. Pokud neusnou a nemají potřebu spánku či odpočinku, postupně mohou odcházet ke stolečkům, kde si vybírají

z nabídky klidnějších činností (kreslení, skládání puzzle, stolní hry, řešení didaktických listů...). Nespící děti musí respektovat spící děti a důsledně zachovávat klidné hry u stolečků. U dětí 5-6 let je po dohodě s rodiči možno volit alternativní odpočinek s krátkou relaxací u společné četby, je však třeba přihlídnout k individuálním potřebám dítěte a respektovat dobu klidové části pro usnutí dětí, které spánek potřebují a vyžadují. Po odpočinku jsou pro nespící děti zařazovány i aktivity s fyziotepautkou dle rozpisu. Prodlouženou dobu spánku a upravený Denní řád mají děti ze třídy Zvoneček (2-3leté), doba spánku je min. 2 hodiny, děti se budí postupně, nechávají se dle potřeby dospávat.

3.3 Psychosociální podmínky

3.3.1 Denní řád a rytmus

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Ten je současně flexibilní, aby mohl být upravován dle aktuální situace. „Denní řád“ má pevně stanovenou pouze dobu jídla (obědy a svačiny). Vše ostatní se mění dle potřeb dětí a dle aktuálního stavu ve škole. „Denní řád“ nikoho pevně nesvazuje ani nestresuje, to se týká nejen dětí, ale také zaměstnanců školy a rodičů. „Denní řád“ respektuje individuální potřeby aktivity, potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Individuálně pro upraven pro třídu Zvoneček (podávání oběda, délka odpočinku po obědě).

- 6:00 – 10:00 - spontánní a řízení činnosti (pohybové aktivity, individuální a skupinové aktivity)
- 9:00 - 9:15 - dopolední svačina
- 10:00 – 12:00 - pobyt venku, příprava na pobyt venku
- 12:00 - 12:30 - oběd
- 12:30 – 14:15 - odpočinek, náhradní aktivity pro nespící děti, převlékání, hygiena
- 14:15 – 14:30 - odpolední svačina
- 14:30 – 16:30 - zájmové činnosti, volné a řízené aktivity, IP

Základem pro psychickou pohodu je pocit bezpečí a spokojenosti, tudíž se v naší škole děti a dospělí mohou cítit bezpečně a spokojeně pokud:

- každá třída má svůj systém pravidel a piktogramů se základními pravidly pro komunikaci a spolupráci dětí i dospělých,
- dětem je v rámci třídy umožněna postupná a klidná adaptace i s možnou účastí a přítomností rodiče na třídě na potřebnou dobu, pokud je to v zájmu dítěte,
- učitelé se řídí pedagogickými zásadami, které jsou obsaženy v našem ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ (respektují potřeby dětí tak, že děti nejsou zatěžovány, neurotizovány spěchem či chvatem, všechny děti mají rovnocenné postavení, dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, pedagogický styl je sympatizující a podporující a projevuje se přímou a empatickou komunikací s dítětem, učitelé se vyhýbají negativním slovním komentářům, je uplatněn pedagogický styl s nabídkou, která dítě vede k aktivní spoluúčasti a rozhodování),
- učitelé podporují neformální vztahy mezi dětmi ve třídě - společně s dětmi slaví jejich narozeniny, svátky, Vánoce, Velikonoce, konec školního roku spojený s loučením s nejstaršími kamarády,
- vztahy mezi dospělými i mezi dětmi jsou podpořeny vzájemnou důvěrou, tolerancí, ohleduplností a zdvořilostí,

- učitelé tvoří stabilizované páry na jednotlivých třídách a vzájemně se vhodně doplňují, celý pracovní tým je stabilní,
- heterogenní třídy umožňují zařazovat do jedné třídy sourozence, příbuzné či kamarády různého věku.

3.4 Organizace chodu školy

3.4.1 Organizační chod školy

Organizace školy je upravena Školním řádem a Provozním řádem. Provoz na MŠ začíná v 6:00 hodin a končí v 16:30 hodin. Ráno se děti scházejí v přírodní třídě, od cca 7:00 – 7:15 se rozcházejí do svých kmenových tříd. Odpoledne se děti z hudební třídy a třídy Zvoneček rozcházejí ve třídě Zvoneček, kde se postupně scházejí mezi 15:00 – 15:30 hod. Děti z přírodní třídy se rozcházejí ve třídě sportovní ve stejném režimu. Od 16:00 do 16:30 se děti z celé MŠ scházejí ve třídě sportovní.

Provoz na třídě Rolnička začíná v 7:00 hodin a končí v 15:30 hodin. Děti, které ve třídě Rolnička zůstanou déle než do 15:30 hod., jsou učitelkou převedeny do třídy Zvoneček na hlavní budově MŠ, kde provoz končí v 16:00 hod., případně mohou pobývat v MŠ do 16:30 ve třídě sportovní. Děti, které přicházejí před 7:00 hodinou, se scházejí ve třídě přírodní, kde si je v 7:00 vyzvedne učitelka a převede děti na třídu Rolnička.

Všem zaměstnancům jsou známy jejich úkoly, což napomáhá dobré organizaci školy. Ředitelka školy stanovuje náplně práce a rozděluje pracovní úkoly všem zaměstnancům školy. Pracovní doba všech zaměstnanců je stanovena tak, aby vyhovovala provozním podmínkám školy (vykrytí začátku a konce provozu, dostatečné překrývání přímé práce učitelek v délce optimálně v rozsahu 2,5 denně na každé třídě). Organizační chod školy je uzpůsoben tak, aby byl v souladu se zásadami předškolního vzdělávání, a je stanoven dle zájmů dětí s ohledem na jejich individuální potřeby. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den a v každé třídě optimálně alespoň v rozsahu dvě a půl hodiny.

Správné organizaci školy především napomáhá:

- denní řád školy, který je flexibilní a dostatečně pružný,
- pravidelné aktivity, které dětem umožňují denně dostatek pohybu (pohybové denní činnosti v MŠ i při pobytu venku),
- adaptace dětí je postupná dle individuální dohody s rodičem dítěte,
- MŠ poskytuje podmínky pro individuální a skupinové činnosti (pomoc školního psychologa, překrývání přímé práce učitelek pro individualizaci práce s dětmi),
- plánování se děje také na základě zájmů a potřeb dětí (TVP TV na jednotlivých třídách, postupné přebírání témat z tematických bloků, není nutné využít během jednoho školního roku všechna témata),
- stanovení pevné organizace vzdělávání (stabilní scházení a rozcházení v jedné třídě, spojování dětí pouze v nezbytně nutných případech, upřednostňováno je využití zastupující učitelky a ponechání dětí v jejich kmenových třídách),
- učitelé se řídí při vzdělávání pedagogickými zásadami (tj., plně se věnují dětem a jejich vzdělávání),

- materiální podmínky napomáhají realizaci předškolního vzdělávání (bylo již dříve popsáno).

Přijímací řízení probíhá po dohodě se zřizovatelem v období od 2. května do 16. května. Zápis je vyhlášen zřizovatelem v místním tisku, regionálním rádiu a formou plakátů, které se zveřejňují na veřejně přístupných plochách a prostranstvích. Zápis zpravidla trvá tři dny. Pro všechny mateřské školy v Třebíči platí pro zápis do MŠ stejné termíny a stejná pravidla. Děti jsou přijímány na základě „Kritérií pro přijetí k předškolnímu vzdělávání“, které jsou zveřejněny na webových stránkách pro elektronický zápis. Rodiče se s těmito kritérii mohou seznámit na webových stránkách školy, při zápisu se jim předává bodové hodnocení žádosti o přijetí dle kritérií. Osvědčilo se nám pořádání „Dne otevřených dveří“ v rámci zápisu do MŠ. Přednostní přijímání dětí upravuje školský zákon. Zápis probíhá formou elektronického zápisu na webu, který zřídil zřizovatel pro všechny školy v Třebíči. Zákonný zástupce získá potřebné informace či pomoc k el. zápisu na OŠK na MěÚ nebo u ředitelky MŠ. Pro přijetí dětí do třídy Rolnička je rovněž zohledňován aktuální zdravotní stav dítěte. Přednostně jsou přijaty děti, jejichž docházka je doporučena lékařem. Blížší charakteristika tříd je uvedena v kapitole 4. Organizace vzdělávání.

3.5 Řízení mateřské školy

Vedením školy je pověřena ředitelka školy Ing. Renata Špačková, která je současně statutárním zástupcem školy. Zástupkyní ředitelky je Věra Navrátilová – učitelka, která však je zmocněnou zástupkyní pro případ absence ředitelky delší než 2 týdny, má rovněž snížený úvazek přímé práce. Úkoly, kterými byla pověřena zástupkyně ředitelky, jsou definovány a popsány blíže v její náplni práce.

Ředitelka provádí delegování úkolů, zapojeny jsou všechny učitelky a odpovídají tak i za jiné úkoly, které však souvisejí se vzděláváním dětí (např. vedení žákovské a učitelské knihovny, kontrola vybavení lékárníček na obou budovách, vedení skladu didaktických pomůcek apod.). Tyto úkoly se stanovují na dobu neurčitou, a to vždy na pedagogické poradě. Stanovení úkolů je jasné a závazné.

Povinnosti, pravomoci a úkoly zaměstnanců jsou jednoznačně stanoveny a popsány v náplni práce každého zaměstnance vzhledem k jeho pracovnímu zařazení.

Komunikace ředitelky školy se zaměstnanci je založena na otevřené komunikaci a vzájemné spolupráci všech zaměstnanců tak, aby se v prostředí školy cítili všichni bezpečně a v pohodě. Je vyslechnut každý názor.

Zaměstnanci jsou pravidelně informováni o všem aktuálním (pravidelné rady a porady pedagogické a provozní, operativní porady, informační nástěnka v denní místnosti, formou vzkazů do boxů jednotlivých tříd, ústně – v běžném kontaktu ředitelky se zaměstnanci dle potřeby). Je podporována samostatnost všech zaměstnanců, která se týká rozhodování o společných otázkách školy. Zaměstnanci se pravidelně účastní dotazníkového šetření, které může být i anonymní.

Pedagogické rady se konají každé 2 měsíce, mají část pedagogickou i organizační (viz. Plán porad). Operativní porady s nepedagogickými zaměstnanci se konají každé tři – čtyři měsíce, případně dle potřeby.

Ředitelka školy pravidelně provádí hospitace u pedagogických zaměstnanců, které se zaměřují na soulad předškolního vzdělávání a ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ (blíže viz. Plán hospitační činnosti) a používané metody a formy pedagogické práce. V plánu hospitační činnosti se na základě hodnocení předchozího stavu stanovují cíle pro provádění hospitační činnosti. Závěry

z hospitační činnosti jsou řešeny s konkrétním pedagogem formou pohospitačního rozhovoru. Obecné závěry z průběhu hospitační činnosti jsou projednávány na pedagogických radách.

Ředitelka vydává ŠVP PV, na kterém se podílejí všichni zaměstnanci školy. Výborné pro konzultování dokumentů je jejich elektronické přeposílání na adresy zaměstnanců.

Ředitelka školy aktivně **spolupracuje se zřizovatelem školy**. Pravidelně se účastní pracovních setkání, jednání a porad, které zřizovatel organizuje. Současně předává aktuální informace od zřizovatele zaměstnancům školy. Poskytuje zřizovateli dostatečnou součinnost i potřebné a požadované informace o fungování a výsledcích školy. Ředitelka školy předává zřizovateli rovněž ŠVP PV, případně další dokumenty dle domluvy, které se týkají např. hodnocení školy.

Ředitelka školy vydává závazné řady a směrnice, které se týkají fungování školy.

Ředitelka školy zastupuje školu navenek, především při spolupráci s partnery školy (zřizovatel, orgány státní správy a samosprávy, ZŠ). S naší MŠ spolupracuje ZŠ Třebíč Horka Domky. Se školou je dohodnut „Plán spolupráce“. Ta se týká především usnadnění přechodu dětí z prostředí MŠ do ZŠ. Tomu napomáhají opakované návštěvy školy formou účasti na kulturních, sportovních a poznávacích akcích (návštěva divadla, kina, účast na výuce před zápisem do první třídy).

Naše **MŠ také spolupracuje s odborníky**, pokud je tato spolupráce potřebná pro dítě, týká se především PPP Vysočina, pobočka Třebíč a SPC Březejc při ZŠ a SŠ, pobočka Třebíč. Jde o péči o děti, které vyžadují individuální přístup nebo mají SVP. Zpravidla se jedná o spolupráci: odborník-rodina-mateřská škola. MŠ se zapojila do projektu Města Třebíč a využívá školní psycholožku. Pokud rodiče podepíše informovaný souhlas, lze v MŠ provádět cílená pozorování či vyšetření psycholožkou, s jejichž výsledky je seznámen nejen rodič, ale také škola. Psycholožka na žádost rodičů může poskytovat cílenou péči celé rodině dítěte. MŠ pro tyto konzultace poskytuje své vlastní prostory (jídelna školy mezi 14:00 – 16:00 po předchozí domluvě). Pro individuální vyšetření se vyplňuje individuální souhlas. V rámci logopedické prevence MŠ spolupracuje se SPC Březejc při ZŠ a SŠ, pobočka Třebíč, Dr. Holubce. Naše mateřská škola také aktivně spolupracuje se Zdravým městem Třebíč a účastní se všech akcí zaměřených na podporu zdraví dětí v MŠ.

Materiální podmínky v oblasti řízení školy jsou vyhovující – škola stabilně plánuje obnovu ICT vybavenosti, která pomáhá v oblasti řízení školy i zpracování administrativy. K dispozici v ředitelně je PC s připojením na internet, barevná multifunkční tiskárna, kopírka s více funkcemi. Je možno využívat pevnou linku, fax i mobil. V ředitelně se nachází knihovna s odbornou literaturou, která je průběžně doplňována. Škola má předplatné týdeníku Školství, Učitelské noviny, Psychologie, Psychologie dnes, Informatorium 3-8, Atre – aktualizace pro MŠ i pro řízení školy.

S ředitelkou školy úzce spolupracuje účetní školy, která je současně vedoucí ŠJ (př. čerpání rozpočtu, personální agenda, inventarizace). Zástupkyně ředitelky pomáhá v oblasti BOZP, BOZD, PO a inventarizace majetku školy, eviduje omluvenky dětí a průměrné docházky dětí.

Tabulka – delegování úkolů:

Úkol	Jméno pedagoga
BOZP, BOZD, PO	Věra Navrátilová
Inventarizace majetku	Věra Navrátilová + oslovený

	tým
Roční prověrky BOZP	Věra Navrátilová + oslovený tým
Kontrola ŠZ	Věra Navrátilová + oslovený tým
Vedení skladu didaktických pomůcek	Mgr. Miloslava Valová
Inventář CD, DVD	Jana Březinová
Kontrola lékárníček	Jana Křížková
Aktualizace nástěnek pro rodiče	Eva Zejdová
Inventář ŽK, UK	Bc. Hana Kosielski
Evidence odborných časopisů	Bc. Hana Kosielski
Aktualizace webových stránek pro rodiče a správa (příprava a zpracování příspěvků a textů, foto z akcí, fotogalerie)	Mgr. Lenka Lipková Ing. Renata Špačková
Vedení výtvarného skladu	Mgr. Kateřina Kalábová
Vedení centra pomůcek pro logopedickou prevenci, spolupráce se SPC v oblasti logopedické prevence	Mgr. Kateřina Kalábová, Mgr. Miloslava Valová
Vedení a archivace příspěvků o akcích školy	Bc. Veronika Sedláčková, Eva Zejdová
Vedení hudebního koutku	Jana Březinová
Příprava materiálů pro interaktivní tabuli	Věra Navrátilová
Správa a aktualizace tabletů pro děti	Mgr. Lenka Lipková
Kontrola a vedení pomůcek pro zdravotní cvičení a saunování	Veronika Tichá
Kontroly provozu bazénu, objednání odběrů vzorků vody, kontrola technického stavu bazénu	Bc. Dita Dvořáková, Veronika Tichá
Centrum (pre)gramotností	Jana Březinová

Všichni učitelé kromě pedagogické práce: nakupují drobné materiály na třídu, kancelářský, výtvarný a didaktický materiál. Udržují na třídě a ve skladu u třídy pořádek, spolupodílejí se na kontrole majetku na třídě při inventarizaci majetku. Nahlašují nutné opravy, úpravy, požadavky na vybavení třídy. Dbají o estetiku třídy, připravují prezentace práce dětí. V rámci pedagogické práce spolupracují s rodiči, připravují individuální konzultace pro rodiče, akce pro rodiče a děti na třídě i v rámci celé MŠ, spolupracují s partnery MŠ – ZŠ, PPP, SPC, školní psycholožkou a dalšími. Účastní se dalšího vzdělávání, porad, sebezvdělávají se – aktivně využívají UK v MŠ, účastní se vzdělávacích kursů a seminářů v MŠ i mimo ni.

Přímá pedagogická činnost ředitelky je zkrácena na 12 hodin týdně. Jeden týden vykonává ředitelka přímou pedagogickou činnost na třídě a druhý týden vykonává nepřímou práci ve škole. Tento týden na třídě působí třetí učitelka. Změna organizace pedagogické práce na třídě, kde působí ředitelka MŠ, se provádí každý rok dle podmínek a potřeb na třídě (např. počet dětí, finanční prostředky na platy, možnost čerpat dotace apod.). Přímá pedagogická práce zástupkyně ředitelky MŠ je snížena na 20 hodin týdně (při úvazku 1,00).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Na MŠ působí stabilně 20 zaměstnanců. 11 učitelů včetně ředitele, 8 provozních zaměstnanců (4 zaměstnanci pro MŠ, 4 zaměstnanci pro ŠJ) a fyzioterapeutka. Na základě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami působí na MŠ 3 asistenti pedagoga (třída přírodní, třída Rolnička, třída hudební). K 1. 9. 2022 se na MŠ vzdělávají čtyři děti se SVP. Na MŠ pracují tři asistenti pedagoga (AP) – všichni na úvazek 0,75. MŠ je personálně posílena díky dotacím z ÚP – jedna chůva, z Šablon III – jedna chůva. Celkem na MŠ působí k 1. 9. 2022 dvě chůvy. Všichni zaměstnanci školy jsou plně kvalifikovaní. Zaměstnanci přistupují ke svému dalšímu vzdělávání aktivně (viz. Plán DVPP) a v souladu s ŠVP PV školy. K dispozici je jim dobře vybavená učitelská knihovna, která je průběžně doplňována novou literaturou a několik týdeníků a měsíčníků pro pedagogy.

Vzdělání učitelů je zárukou, že je při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Učitelé dle potřeby spolupracují s odborníky z PPP Vysočina, pobočka Třebíč, školní psycholožkou, SPC Březejc při ZŠ a SŠ, pobočka Třebíč.

Všichni učitelé prošli alespoň základními kursy práce na PC a ovládají základní uživatelské dovednosti k obsluze PC. Všechny třídy jsou vybaveny PC s tiskárnou, připojením na internet – bezdrátové WIFI připojení.

Odměňování učitelů a provozních zaměstnanců je v kompetenci ředitelky školy.

Odměňovány jsou především aktivity nad rámec běžné pracovní náplně (akce školy, aktivity pro rodiče, úkoly nad rámec běžné pracovní náplně...) s přihlédnutím ke kvalitě práce a naplňování cílů dle ŠVP PV (vzdělávací činnost, spolupráce s rodiči a vedením školy, účast na dalším vzdělávání, pořádek na třídě, výzdoba třídy, prezentace prací dětí, vedení třídní dokumentace...). Odměny jsou zpravidla rozdělovány na konci školního a kalendářního roku. Dále je práce posuzována dle kritérií. Výstupy z hodnocení jsou řešeny v rámci motivačních pohovorů na konci školního roku. Každému zaměstnanci je výše jeho odměny písemně oznámena a zdůvodněna. Odměňování provozních zaměstnanců se řídí stejnými pravidly jako u učitelů.

Přímá pedagogická činnost učitelů probíhá dle rozvrhu přímé pedagogické činnosti, který je každoročně aktualizován. Snahou je maximální překrytí přímé pedagogické činnosti pedagogů v rozmezí od 9:00-9:30 hod. po dobu oběda tak, aby optimální rozsah překrytí přímé pedagogické činnosti činil alespoň 2,5 hodiny denně každý den a na každé třídě.

Nepřímá práce zahrnuje převážně přípravu na vzdělávací práci s dětmi, přípravu pomůcek, hodnocení, přípravu a kopírování materiálů, úklid třídy, výzdobu, účast na poradách a školeních, další vzdělávání, samostudium, konzultace s rodiči dětí apod. Nepřímá práce může probíhat přímo v MŠ, ale také mimo pracoviště MŠ. Učitelky se po týdnech střídají na směně ranní a odpolední.

Zastupitelnost mezi učiteli je využívána při krátkodobé absenci mezi-směnou (max. jeden týden) po vzájemné domluvě mezi učiteli a ředitelkou, při nemoci učitele je zajišťován kvalifikovaný zástup. Ředitelku školy zastupuje při absenci delší než 2 týdny zástupkyně.

- **Ředitelka:** Ing. Renata Špačková (hudební třída)
- **Zástupkyně:** Věra Navrátilová (třída Rolnička)
- **Vedoucí ŠJ:** Jitka Maštalířová (rovněž i účetní)

- **Třída sportovní:** Eva Zejdová, Edita Holíková
- **Třída Zvoneček:** Mgr. Kateřina Kalábová, Bc. Veronika Sedláčková
- **Třída přírodní:** Mgr. Miloslava Valová, Bc. Hana Kosielski, Martina Karšulínová (asistent pedagoga)
- **Třída hudební:** Ing. Renata Špačková, Jana Březinová, Mgr. Lenka Lipková, Michaela Julišová (asistent pedagoga)
- **Třída Rolnička:** Věra Navrátilová, Bc. Dita Dvořáková, Šárka Tůmová (AP),
- **Třída Rolnička:** Veronika Tichá (fyzioterapeutka)
- **Školnice:** Olga Lysoňková
- **Uklízečky:** Kateřina Janečková (hlavní budova)
Erika Kalinová (třída Rolnička)
- **Kuchařky:** Michaela Tomášová (hlavní kuchařka), Jana Klímová
- **POP ŠJ:** Eva Janová

Dle možností se využívají na posílení personálních pozic dotace z projektů ÚP, různých sdružení, které poskytují dotace s ESF. Jedná se především o posílení pomocných pozic pro nepedagogy – chůvy.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou partneři školy a je vítána jejich aktivní účast při vzdělávání dětí. Rodiče jsou seznamováni s ŠVP PV. Tento dokument je volně přístupný všem rodičům v MŠ. Prvořadá je důvěra mezi učiteli a rodiči. Rodiče jsou plně a dostatečně informováni prostřednictvím nástěnek (hlavní u vstupu do budovy, na šatnách u jednotlivých tříd), ústně učitelkami na třídách. 3krát ročně se koná setkání s rodiči v MŠ, které vede ředitelka školy a kde jsou rodiče seznámeni se všemi důležitými informacemi, mají možnost se účastnit diskuse. Své dotazy rodiče směřují na učitelky i na ředitelku, a to ústně, telefonicky či písemně – formou el. pošty (msctyrlitek@email.cz, reditelka@ms-ctyrlitek-trebic.cz). K dispozici jim je rovněž schránka na hlavní chodbě, kam lze po celý rok doručovat své dotazy a náměty, a to i anonymně. Rodiče mohou využívat přímá čísla na třídy (mobilní a pevná linka) i emaily na třídy.

Informace rodiče také najdou na www stránkách školy: www.ms-ctyrlitek-trebic.cz, které jsou zřízeny jako samostatné stránky.

Rodiče se 1x za 2 roky mohou anonymně a dobrovolně účastnit ankety školy, která je vyhodnocena v rámci evaluace. Zde se vyjadřují k úrovni a spokojenosti se vzděláváním na naší škole, ale také ke stravování a nabídce dalších aktivit na škole. K dispozici je jim také schránka na hlavní chodbě pro zaslání námětů a vzkazů přístupná po celý rok.

Pro rodiče s dětmi připravujeme během roku různé odpolední akce - vánoční setkání na třídách, hudební koncert na hudební třídě, pasování předškoláků, dopravní odpoledne na koloběžkách, tvoření s rodiči a dětmi, BIOTRH s ochutnávkou a prezentací stravování naší ŠJ, výtvarné soutěže spojené s anketou apod.

I přesto, že akce jsou velmi oblíbené a účast je hojná, hledáme stále nové cesty a obměny pro každý školní rok.

V průběhu školního roku jsou rodičům minimálně 1krát nabízeny individuální rozhovory, které jsou zaměřeny především na předškoláky, kteří mají nastupovat do ZŠ, ale rozhovorů se mohou účastnit i rodiče dětí mladších. Rozhovor si rodiče mají právo vyžádat kdykoliv v průběhu školního roku. Dle potřeby je rodičům MŠ doporučeno navštívit odborníka v PPP,

v SPC. Rodičům je nabízena možnost konzultace se školní psycholožkou v rámci projektu, který podporuje Město Třebíč (zřizovatel). Rodiče si mohou konzultaci sami domluvit a může se týkat i rodinných problémů (nikoliv pouze dítěte, které dochází do MŠ). Konzultace probíhají v MŠ, v jídelně mezi 14:00 – 16:00, po předchozí domluvě. Je zaručeno soukromí a diskrétnost.

Je chráněno soukromí rodiny a zachována diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Dokumenty mající soukromou a osobní povahu podléhají utajení, jsou uschovány odděleně a po ukončení doby použití skartovány. S materiály určenými ke skartaci je nakládáno dle Skartačního řádu školy. Je dodržováno obecné nařízení GDPR (bližší Školní řád školy a Směrnice k GDPR).

Rodiče se mohou účastnit adaptačního období v MŠ spolu se svým dítětem, mají právo na informace týkající se jejich dítěte.

Všechny užitečné podněty ze strany rodičů vítáme. Nově se také mnozí rodiče účastní výtvarných soutěží v rámci projektů. Odměněny jsou vždy všechny děti za účast a snahu. Mnohé soutěže jsou připraveny tak, aby se rodiče museli podílet na tvoření spolu s dětmi. Rodiče s dětmi mají rovněž možnost aktivně třídit a sbírat starý papír.

Škola je rodičům otevřena.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Vnitřní uspořádání školy

Budova mateřské školy se skládá z přízemí a jednoho nadzemního patra, k MŠ patří také přízemní budova bývalých jeslí, nyní třída Rolnička, která je z hlavní budovy MŠ i hospodářské budovy přístupna spojovací chodbou. V přízemí se nachází třída sportovní a třída Zvoneček, v nadzemí třída přírodní a hudební. Na vstupní chodbě jsou vyvěšeny cedulky, které třídy označují. Uspořádání budovy je symetrické a shodné pro pravou i levou část. Do hlavní budovy vede pouze jeden hlavní vchod, kterým rodiče přicházejí a odcházejí.

Budova se ráno automaticky zamyká v 8:30 hod. a odemyká ve 12:30 hod. Budova se znovu uzamyká ve 12:45. **Odpoledne se odemyká v 14:20 hod.** Odemykání a zamykání je řízeno elektronicky. V případě potřeby je možno zvonit na zvonek dané třídy. V každé třídě je nainstalován videotelefon, který umožní vidět, kdo zvoní a bezpečně otevřít. Jako bezbariérový je využíván boční vchod, zde je možno dveře odemkat el. klíčenkou. Této možnosti využívají především maminky s kočárky. El.čip si mohou zapůjčit oproti částce 100 Kč. Tato částka je vratná oproti vrácení čipu.

V jiném režimu funguje třída Rolnička, kde je otevírání dveří obsluhováno přes domácí video telefon. Rodiče při každém příchodu a odchodu musí zvonit. Ráno děti přebírá souběžně s učitelkou i fyzioterapeutka, aby s rodiči dětí konzultovala aktuální zdravotní stav dítěte. Rodiče děti předávají ve třídě učitelce.

Provoz školy začíná v 6:00 hod. Děti se ráno schází v přírodní třídě mezi 6:00 hod. – 7:00 hod. Na jednotlivé třídy děti se svými učitelkami odcházejí v cca v 7:05 hod. – 7:15 hod. Dále již děti přicházejí na své kmenové třídy. Odpoledne se děti ze třídy Zvoneček a hudební třídy rozcházejí ve třídě Zvoneček, do které přecházejí zhruba mezi 15:00 hod. – 15:30 hod. Děti ze třídy přírodní se rozcházejí ve třídě sportovní v podobném režimu. **Provoz končí v 16:30**

hod. Slučování tříd se děje výjimečně, zpravidla z vážných provozních důvodů a rodiče jsou včas informováni.

Provoz na třídě Rolnička začíná v 7:00 hod. a končí v 15:30 hod. Děti z této třídy se ze zdravotních důvodů s ostatními dětmi slučují pouze výjimečně, především v době prázdninového provozu a v okrajových provozních dobách MŠ. Možný je pobyt dětí v hlavní budově s druhými dětmi v okrajových částech provozní doby, kdy je počet dětí v MŠ značně omezený a nemělo by hrozit zvýšené riziko přenosu infekčních chorob. Postup při převádění dětí byl popsán již dříve.

Aktivita – Angličtina - hravé seznamování s angličtinou probíhá pravidelně v úterý vždy v odpoledních hodinách ve třídě hudební, kdy děti jsou děleny na dvě skupiny, po cca 30 - 45minutových blocích.

Aktivita - Předškoláček probíhá na jednotlivých třídách jako alternativa pro nespící děti (5-6 let) v rámci odpoledního odpočinku mezi 13:15 hod. – 14:00 hod. V případě, že děti usnou, nejsou násilím buzeny a mají možnost odpočinku. Třídní učitelky si stanovují předem den, kdy tato aktivita bude probíhat a oznámí toto rodičům dětí,

Doplňkové, výše uvedené aktivity, probíhají od října do května. Angličtina je nadstandardní aktivita, které probíhají mimo vzdělávací nabídku dle ŠVP PV, po pracovní době učitelek, se souhlasem zákonných zástupců s účastí dítěte na aktivitě a předáním dítěte učitelce, která aktivitu vede.

Miniškolka je určena pro děti přijaté k předškolnímu vzdělávání v novém, školením roce. Umožňuje dětem a rodičům seznámení s prostředím MŠ a předškolním vzděláváním, probíhá v květnu, od 14:30 hod. do 15:30 hod. vždy ve středu. Maminky pobývají na třídě spolu se svými dětmi a zodpovídají za tyto děti.

Saunování – saunování probíhá 1x týdně pro děti ze třídy Rolnička v období od konce září do dubna, případně poloviny května. Pro děti z ostatních tříd ve dvou cyklech (podzimní/jarní) v délce cca 3 měsíce, 10 lekcí (10 návštěv), také 1x týdně. Děti se mohou účastnit obou cyklů. Saunování probíhá jako alternativní náhrada části odpočinku pro starší, nespící děti a jako odpolední aktivita. V jedné skupině je maximálně 6 – 9 dětí. Používá se kombinace: sauna – vířivá vana – bazén. Kritériem pro zařazení dítěte do saunování je zcela vyhovující zdravotní stav dítěte, který potvrdí zákonný zástupce dítěte. Saunování se mohou účastnit pouze zdravé děti. Po prodělání infekčního onemocnění je třeba vyjádření lékaře. Cílem této aktivity je především podpora zdraví dětí formou posilování imunity, odstranění strachu a bázně z vody, seznamování s vodou. Saunování probíhá jako doplňková aktivita s fyzioterapeutkou MŠ.

Ostatní akce školy (kulturní a vzdělávací akce, divadlo, výlety, akce pro rodiče s dětmi) jsou plánovány vždy na dobu 1 školního roku a jsou zahrnuty v tzv. „Plánu akcí školy“ pro daný školní rok. Jedná se o kulturní a vzdělávací akce pořádané MŠ s finančním příspěvkem zákonných zástupců dětí.

4.2 Charakteristika jednotlivých tříd

MŠ je pětitřídní. Třídy jsou **odlišeny podle zaměření na třídu:**

- **Sportovní,**
- **Přírodní,**
- **Hudební,**
- **Zvoneček,**
- **Rolnička.**

Z toho vyplývá, že se jedná o **třídy věkově smíšené**, na třídách jsou společně děti standardně od 3 do 6 let, případně do 7 let (pokud má dítě OŠD). Do jedné třídy jsou spolu zařazováni sourozenci. Do tříd jsou zařazovány děti dle zájmu, nikoliv dle věku. Již při zápisu si rodiče volí pro své dítě zaměření třídy, pokud to kapacity třídy dovolí, tak je rodičům vyhověno. Je zde přihlédnuto především k tomu: zda dítě má ve třídě sourozence či jiného příbuzného, případně, zda lze u dítěte sledovat výrazný zájem (např. dochází do kroužku shodného se zaměřením třídy). V následujícím školním roce je možno požádat o přestup do jiné třídy, pokud rodiče mají zájem.

Nejdříve mohou být do MŠ k předškolnímu vzdělávání přijaty děti od 2 let. Děti 2 – 3leté jsou od září 2019 zařazovány do třídy Zvoneček, která je zaměřena na vzdělávání dětí 2 – 3letých dětí. Od září 2020 třída funguje pouze pro děti 2-3leté dle nových pravidel, případně pro děti 3-4leté, které nastupují do MŠ poprvé a potřebují více času a klidu na adaptaci.

Zaměření je tříd je nadstandardem, předškolní vzdělávání probíhá dle RVP PV a ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ na všech pěti třídách. Na vzdělávání dle RVP PV je kladen základní důraz na všech třídách. Na všech třídách je rovněž dbáno na bezpečnost dětí a vedení dětí k bezpečnému jednání a chování. Zaměření třídy odpovídá především vybavení třídy, k dispozici jsou specifické pomůcky. Např. v přírodní třídě jsou živá zvířátka, o která se děti pomáhají starat. Rovněž učitelky v rámci tříd projevují o tyto činnosti zájem a sebevzdělávají se v dané oblasti.

- **Sportovní třída** se zaměřuje mimo jiné i na přiměřené zvyšování fyzické zdatnosti dětí, jejich pohybových schopností a dovedností, rovnováhy, rozvoj koordinace, jemné i hrubé motoriky s důrazem na dodržování pravidel a dohod a férovou hru. Dobré materiální vybavení náradím a náčiním umožňuje dětem nabízet pestré, každodenní pohybové aktivity, které napomáhají zdravému psychomotorickému i fyzickému vývoji. Důraz je kladen také na bezpečnost a prevenci proti úrazům.
- **Třída Zvoneček** je zaměřena na vzdělávání dětí ve věkové skupině 2 – 3 roky. Důraz je kladen na prožitkové učení a hru, na postupnou adaptaci, získání citové samostatnosti, zvládnání sebeobslužných činností. Děti jsou vedeny k jednoduchým manipulačním, smyslovým a výtvarným hrám. Denní řád třídy je rozvolněný a upravený dle potřeb dětí ve věku 2- 3 roky. Potřebám starších batolat bylo upraveno i prostředí a vybavení třídy. Blíže viz. TVP PV třídy Zvoneček.
- **Přírodní třída** učí děti vnímat krásy přírody všemi smysly, vede děti k ochraně přírody živé i neživé, lásce ke zvířatům a rostlinám, k získávání informací pozorováním přírody, využívá se strukturované pozorování, pokusy, péči o zvířátka a rostliny. Důraz je kladen na vnímání přírody všemi smysly, rozvoj úcty ke všemu živému. Současně probíhá výchova k lidství, pokládání základů eticky a ekologicky myslícího jedince, je vytvářeno elementární povědomí o světě kolem nás, o Zemi, o vesmíru.
- **Hudební třída** se snaží v dětech probouzet a rozvíjet radost ze zpěvu, hudby a tanečního pohybu, vést děti k lásce k hudbě, rozvíjet hudebně pohybové dovednosti, schopnost používat rytmické nástroje, rozvíjet sluchové vnímání a citění. Zaměřuje se na rozvoj sluchového vnímání, citu pro rytmus. Seznamuje děti s různými hudebními žánry, vede je ke správným pěveckým návykům a dovednostem, využívá hudbu jako podnět pro další tvořivé aktivity. Děti se učí poznat a správně používat rytmické nástroje, seznámí se s některými hudebními nástroji.

- **Třída Rolnička** je určena pro děti s alergiemi a opakovanými infekty horních cest dýchacích, třída nabízí speciální zdravotní zaměření na prevenci i úpravu menších zdravotních potíží, které zajišťuje odborně vzdělaná fyzioterapeutka ve spolupráci s pedagogy. Zdravotní program prolíná celým dnem ve třídě a tvoří s předškolním vzděláváním jeden celek. Pro každý den jsou pevně stanoveny zdravotně-preventivní aktivity a speciální zdravotní cvičení v kombinaci se cvičením, které vede fyzioterapeutka. Zdravotní aktivity jsou individuálně přizpůsobeny aktuálnímu zdravotnímu stavu dětí. Blíže viz. příloha TVP PV třídy Rolnička a Plán preventivně zdravotní péče..

Všechny třídy mají obdobné uspořádání dne, využívají spontánní i řízené aktivity a činnosti. Z oblasti řízených aktivit jsou upřednostněny skupinové činnosti, kdy jsou děti děleny nejen dle věku, ale případně také dle individuálních potřeb a schopností.

Speciální zdravotně zaměřené aktivity a činnosti na třídě Rolnička probíhají individuálně či v malé skupince s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu dítěte.

Třídy jsou naplňovány do maximálního počtu 28 dětí, třída Rolnička na 22 dětí, třída Zvoneček na 18 (výjimka na 22 při stanoveném počtu dětí dvouletých).

Zápis se koná zpravidla na jaře (květen – mezi 2. 5. - 16. 5. daného roku), vyhlášení je veřejné, formou plakátů. Zřizovatel zápis vyhledává rovněž formou inzerce v místním tisku a v regionálním rozhlase. MŠ nabízí v tomto termínu pro rodiče „Den otevřených dveří“. Děti jsou přijímány podle „Kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání“, která jasně stanovují pravidla pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Rodičům jsou přístupná na webu určeném pro zápis do MŠ po celý školní rok. Zápis probíhá elektronicky pomocí webové aplikace, kterou zřídil zřizovatel. Bylo popsáno již v předchozí části ŠVP PV. Do třídy Rolnička jsou děti současně přijímány na základě doporučení odborného lékaře nebo pediatra vzhledem k jejich aktuálnímu zdravotnímu stavu, děti s alergiemi a opakovaně nemocné mají při přijetí do této třídy přednost. V případě volné kapacity je možno přijmout do této třídy i bez zásadních zdravotních obtíží.

4.3 Hospodářská budova

Hospodářská budova se nachází v areálu MŠ a je přímo spojena s budovou školy a třídou Rolnička tzv. spojovací chodbou. V hospodářské budově se nachází: školní kuchyně, denní místnost, prádelna, kancelář vedoucí ŠJ, ředitelna, dva sklady pro ŠJ, sklad pro drogistické a jiné potřeby, šatny pro provozní zaměstnance a sociální zařízení. Hospodářská budova je s budovou školy spojena telefonem, přístupná je přes spojovací chodbu, z nádvoří i z ulice. Hospodářská budova je vybavena videotelefonem pro snadnější a bezpečnější komunikaci s příchozím.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vzdělávací cíle a záměry, vize školy

Název mateřské školy a ŠVP PV se odvíjel od počtu tříd a jejich zaměření. Od ledna 2012 k MŠ byla přiřazena pátá třída, přesto byl název školy zachován jako symbol štěstí a pohodového prostředí pro děti.

ŠVP PV se jmenuje „Šťastný čtyřlístek“, což symbolizuje, že naše mateřská škola je pro děti i rodiče místem pohody a spokojeného prostředí, kdy děti se cítí šťastné a spokojené. Navíc se třídy navzájem liší svým zaměřením, což rodičům a dětem nabízí určitou vzdělávací pestrost, již při výběru třídy a následně se projevuje při dalším předškolním vzdělávání dítěte v MŠ.

Záměrem našeho ŠVP PV je využití osobnostně orientovaném modelu výchovy a vzdělávání dítěte dle jeho potřeb a možností. Dítě se učí vlastní organizací hry, činností a hodnocením svých schopností. Využívá k tomu širokou nabídku různých příležitostí připravených v mateřské škole nebo vyplývajících z událostí v okolí a rodině. Pojetí výchovně-vzdělávací práce je hravé a respektuje individualitu dítěte. Postupně vede dítě k samostatnosti při řešení svých i vnějších problémů a konfliktů tak, aby nevolilo nejsnazší cestu, tj. přes dospělé, ale hledalo samo způsoby a cesty řešení problémů. Koncepce vzdělávání spočívá nejen v řízených činnostech, ale ve všech spontánních a nahodilých činnostech během dne. Snahou je předávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků dle individuálních možností a rozvíjet samostatnost, sebevědomí a tvořivost dítěte. Hlavním znakem je spontaneita, tvořivost, komunikativnost a aktivita. Výstupem by měly být fyzicky zdatné, obratné děti se vztahem k přírodě, hudbě, sportu, výtvarným činnostem a pečující aktivně o vlastní zdraví, schopné komunikovat s druhými, spolupracovat, nacházet různé způsoby řešení i komplikovaných situací a sporů, chápat v širších souvislostech se zájmem o okolní svět a lidi, připravené k dalšímu poznávání světa a společnosti.

MŠ napomáhá včasné diagnostice při individuálních problémech dětí ve spolupráci s rodinou dětí.

Krédo školy: „Škola je tvůj kamarád, zde se nemáš čeho bát.“

Mise školy:

MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč je pětiletá MŠ nacházející se v klidné části městské části Horka Domky. MŠ nabízí pět odlišných tříd podle zaměření – třídu hudební, sportovní, přírodní, dále třídu Zvoneček a Rolnička. Mateřská kola se věnuje aktivně vzdělávání dvouletých dětí, kterým nabízí samostatnou třídu zajištěnou kvalifikovanými učitelkami, ale také certifikovanými chůvami (třída Zvoneček). Specifikem MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč je vzdělávání dětí zdravotně oslabených a alergických v samostatné třídě s fyzioterapeutkou a vlastním wellness centrem (třída Rolnička).

Vize školy:

MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč využívá symbol čtyřlístku jako synonyma pro místo, kde by dítě mělo být především spokojené, šťastné a všestranně se rozvíjející po všech stránkách své osobnosti. Všestrannému rozvoji dítěte napomáhají kvalitní podmínky pro předškolní vzdělávání a

odpovídající věcné prostředí s možností využít přírodní učebnu, ITC techniku pro rozvoj kompetencí dítěte. Komplexnímu a všestrannému předškolnímu vzdělávání napomáhá i dodatečné personální obsazení školy, vyvážené a pestré školní stravování. MŠ „Čtyřlístek“ třebíč dále směřuje předškolní vzdělávání dle nastavené profilace – zaměření tříd, vzdělávání 2letých dětí a dětí zdravotně oslabených. Důraz je kladen na kvalitní věcné prostředí uvnitř i vně – s využitím přírodní zahrady a venkovní učebny.

Vize se zaměřuje na:

- **prostředí školy** – pro naplnění vize musí být prostředí školy přátelské, rozvíjející, poskytující bezpečí a pohodu psychickou i fyzickou, podnětné, aby dávalo dětem možnost bavit se a zaměstnávat přirozeně dětským způsobem,
- **vztahy ve škole** – pro naplnění vize musí být vztahy ve škole vztahy blízké, otevřené, přátelské vůči zaměstnancům, rodičům i dětem,
- **klima školy** – pro naplnění vize musí být klima školy bezpečné, pohodové, tvořivé, kreativní, inspirující a podnětné, aby dávalo možnost společného vzdělávání dětí v jedné třídě bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady.

Z toho vyplývá pro rodiče a děti:

- možnost výběru třídy dle zájmů dítěte,
- nárok na klidné a pohodové prostředí v MŠ,
- nabídka dostatku podnětů pro rozvoj dítěte,
- podpora fantazii a tvořivost dítěte před výsledkem a výkonem,
- používání alternativních metod v jednotlivých třídách využít k dosahování stanovených cílů a přizpůsobit je individuálním potřebám dětí,
- výběr hracích koutků na jednotlivých třídách, čímž je podpořena individuální a skupinovou činnost,
- nárok na profesionální postoj k dítěti a rodičům,
- veškeré jednání pedagogů a zaměstnanců podporuje osobnost dítěte,
- nárok na otevřenou a rovnocennou komunikaci s rodiči dětí,
- interiér a exteriér školy, který odpovídá potřebám dětí,
- využití všech situací a činností k rozvoji dítěte dle jeho potřeb a možností,
- vzdělávání je důsledně vázáno na individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních,
- zřízení samostatné skupiny, později i třídy pro děti 2-3leté s rozvolněným denním programem pro postupnou adaptaci dětí.

K rozvoji dítěte slouží všechny aktivity, tj. hra, řízené činnosti, hygiena, příprava na pobyt venku, doba jídla atd. Učitelky využívají pedagogickou diagnostiku, aby požadavky na jednotlivé děti odpovídaly jejich možnostem.

Vzdělávací cíle zahrnují všech pět oblastí dle RVP PV:

- být fyzicky přiměřeně zdatné, obratné a ovládat pohybovou koordinaci - uvědomit si celé tělo a ovládat jej v oblasti hrubé, jemné motoriky, koordinovat správně pohyb oka – ruky, zvládat orientaci v prostoru,
- mít přiměřené rozvinuté smyslové vnímání,
- zvládat přiměřeně věku sebeobsahu, hygienu a stolování,
- mít povědomí o ochraně vlastního zdraví, chápat nebezpečí, mít položené základy zdravého životního stylu,
- vyslovovat správně po stránce logopedické i gramatické, dokázat porozumět slyšené řeči a slovu, dokázat se verbálně dorozumět, mít přiměřené vyjadřovací schopnosti -

mít přiměřeně rozvinutou slovní zásobu a řečový projev, ovládat také prvky neverbální komunikace,

- být vnímavé, pozorné, dokázat se záměrně přiměřeně věku soustředit na činnost,
- mít zájem o poznání nového, mít rozvinuté kognitivní funkce,
- být tvořivé, vynalézavé, uplatňovat fantazii,
- mít rozvinuté zrakové vnímání,
- mít zájem o aktivní poznávání, seznamování se s novým, řešit aktivně problémy,
- mít povědomí o předmatematických pojmech (početní a číselné operace),
- být zdravě sebevědomé a mít sebedůvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti, dokázat se v rámci skupiny uplatnit,
- chovat se prosociálně, spolupracovat, vnímat potřeby druhých,
- dokázat se chovat přiměřeně, sebeovládat se, přizpůsobit se,
- komunikovat přirozeně a bez zábran s dětmi i s dospělými,
- mít zájem o estetické činnosti,
- mít vytvořeny základní společenské návyky a ovládat společenská pravidla,
- vnímat aktivně změny kolem sebe a zajímat se o vše kolem sebe,
- chápat nutnost ochrany životního prostředí,
- znát své okolí, orientovat se v něm,
- mít kladný vztah ke svému rodnému městu,
- dokázat se přizpůsobit změnám,
- být přirozeně vnímavé, zvědavé k novým poznatkům, učit se vyhledávat informace.

5.2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Formy a metody jsou využívány s ohledem na konkrétní i místní podmínky, lze je přizpůsobit aktuálním potřebám a možnostem dětí.

Při vzdělávací práci využíváme několik **organizačních forem**, jsou voleny vždy s ohledem na potřeby dětí a aktuální stav a podmínky na třídě:

- **hromadná** (frontální) – tato metoda je volena především při pohybových aktivitách a sportovních činnostech, při úvodní části (motivaci, vstupu) do řízené činnosti,
- **skupinová** – metodu využíváme především při řízených aktivitách (tvoření, hry s materiály, poznávací aktivity...), umožňuje dělení dětí do skupin dle věkových i individuálních schopností,
- **individuální** – metoda je zařazována především v rámci ranních her, při odpoledních aktivitách, kdy je méně dětí ve třídě a učitel může s dítětem pracovat individuálně dle jeho schopností,
- **individualizovaná** – metoda je využívána především u dětí s odkladem OŠD, pro které je vypracován Individuální plán, jako podklad slouží Pedagogické hodnocení dětí a pozorování dětí, zprávy ze ŠPZ, dále pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP, PLPP) apod.

Metody vzdělávací práce jsou voleny s ohledem na věkové i individuální potřeby dětí, dle aktuálního stavu a podmínek na třídě, obecně vycházejí ze zásad předškolního vzdělávání. Aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, se poskytují dětem v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte. Jedná se především o metody:

- **názorné metody** – umožňují přímé smyslové poznání světa (výlety, exkurze, pozorování okolí, přírody, návštěva školy, strukturované pozorování, pokusy, experimenty, aktivity s materiály a pomůckami...),
- **praktické metody** – vedou k bezprostřední manipulaci s věcmi a jevy (využití přírodnin, pomůcek, modelů, didaktických her a pomůcek, pokusy, experimenty...),
- **prožitkové učení, činnosti založené na přímých zážitcích dítěte** – tato metoda u dětí vzbuzuje radost, motivuje je k dalšímu poznání a objevování, lze ji také realizovat formou nezávazné dětské hry (např. příprava občerstvení, tvoření z přírodnin, hra, hra námětová, dramatizace ...),
- **kooperativní učení hrou** – podporuje u dětí schopnost vzájemné komunikace a spolupráce, vede je k hledání různých řešení a k samostatnosti (hry a činnosti ve skupině, dvojici, řešení problémových úkolů a hádanek, co by kdyby, společné a skupinové hry pohybové, tvořivé...),
- **situační učení** – využívá k dalšímu poznávání především situace, které poskytují dítěti srozumitelné a praktické ukázky životních situací tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a kdy nejlépe chápe jejich smysl,
- **spontánní sociální učení** – vychází z principu přirozené nápodoby, v činnostech a situacích, které se během dne v MŠ přirozeně vyskytnou, tyto nabízejí dítěti vzory chování a postojů, které jsou vhodné pro nápodobu a přejímání.

Stanovené vzdělávací cíle můžeme naplnit, pokud využijeme prostředky, které nám pomohou k jejich naplnění:

- **kontrolovatelnost** - vzdělávací cíle jsou kontrolovatelné, hodnocení stanovených cílů probíhá zpravidla s integrovaným blokem, pro který byly cíle stanoveny, učitel posuzuje posun dětí a pokrok na cestě k získání žádoucích kompetencí,
- **reálnost** – reálně stanovený cíl je splnitelný v rámci jednoho integrovaného bloku a opakováním vede děti k upevňování a získávání schopností a dovedností,
- **přiměřenost** – vzdělávací nabídka vychází z potřeb a zájmů skupiny dětí, pro kterou ji učitelka připravuje, vzdělávací nabídka je atraktivní, přitažlivá a umožňuje dětem žádoucí posun v jejich vývoji.

Dosažená úroveň kompetencí jednotlivých dětí, které ukončují předškolní vzdělávání, vyjadřuje očekávaný vzdělávací přínos předškolního vzdělávání dle ŠVP PV. Tímto mateřská škola pomáhá dítě vybavit klíčovými kompetencemi pro celoživotní vzdělávání. Klíčové kompetence jsou ideálním stavem, ke kterému však většina dětí nedospěje. Děti dosahují klíčových kompetencí v míře, která odpovídá jejich individuálním potřebám a možnostem. Stanovené klíčové kompetence jako prostředek napomáhají vytvořit vzdělávací obsah našeho ŠVP PV.

5.3 PEDAGOGICKÉ ZÁSADY A METODY PEDAGOGICKÉ PRÁCE

Ve vzdělávací práci s dětmi dodržujeme základní pedagogické zásady a používáme převážně metody, které vedou děti k aktivitě, experimentování, hledání, k přemýšlení a formulování vlastních názorů a ke zdravému sebevědomí.

Uvedenými pravidly se řídí celý pedagogický kolektiv mateřské školy.

- **zásada úcty ke každému člověku** – úcta ke druhým lidem i k sobě samotnému jsou dva základní projevy lidské důstojnosti. Respektujeme a vážíme si každého dítěte, s jeho individuálními a osobními potřebami. Chválíme, důvěřujeme, posilujeme sebedůvěru dětí.
- **zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti** – uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte, které je podněcují, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji.
- **zásada opory o kladné rysy dítěte** – denním intenzivním kontaktem dítěte dobře poznáváme, snažíme se nacházet jeho kladné stránky (Mach a Šebestová: „...„v každém je přece něco dobrého“...), vyzvedáváme pozitivní stránky dítěte, chválíme, negativní projevy se snažíme usměrnit v počátku, volíme postupy vhodné a účinné v předškolním věku.
- **zásada aktivity dětí** – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, používáme dostatek materiálů a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte (hry, projekty, dramatizace, dialogy, apod.). Vyhýbáme se metodám, kdy je dítě v roli pasivního posluchače či příjemce hotových poznatků.
- **zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem** – vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důslední při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dětí. Dáváme dětem možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit se.
- **zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele** – soustavně a cíleně se vzděláváme, zaměřujeme se na rozvoj pedagogických dovedností, rozvoj komunikačních schopností. Vzděláváme se i v oblastech, které přímo nesouvisí s oblastí předškolního vzdělávání, ale rozvíjí celkovou vzdělanost a přehled každé učitelky.
- **zásada názornosti** – při práci s dětmi se snažíme volit takové činnosti, při kterých je zapojeno více smyslů (zrak, sluch, hmat, čich, chuť). Využíváme aktivity dětských smyslů, touhy dětí po poznání a chuti se účastnit zajímavých činností, hledáme přitažlivé motivace.

- **zásada trvalosti** – S. Kovalíková: zapamatujeme si 10 % z toho, co slyšíme, 15 % toho, co vidíme, 20 % toho, co současně vidíme i slyšíme, 40 % toho, o čem diskutujeme, 80 % toho, co přímo zažijeme nebo děláme, 90 % toho, co se pokoušíme naučit druhé. Tento poznatek nás vede k volbě optimálních metod a činností s dětmi.
- **zásada soustavnosti** – poznatky dětem předáváme jako logickou soustavu, kde na sebe jevy a události navazují a jsou propojené v dynamický systém. Tento požadavek je splněn strukturou školního vzdělávacího programu a strukturami třídních vzdělávacích programů.
- **zásada cílevědomosti** – s dětmi pracujeme s vědomím cíle, ke kterému záměrně směřujeme a uvědomujeme si integritu rámcových i specifických cílů předškolního vzdělávání. Při plánování výchovného procesu respektujeme vnější i vnitřní podmínky a pružně na ně reagujeme.
- **zásada vědeckosti** – při plánování a realizaci programů pro děti se řídíme současnými poznatky a informacemi, bereme na vědomí současný svět a společnost, připravujeme děti pro život v současnosti a budoucnosti. Informace předáváme dětem tak, abychom respektovaly jejich individuální vývojové možnosti.
- **zásada spojení výchovy se životem** – připravujeme děti pro život v reálném světě, hledáme témata, která jsou jim blízká, která vycházejí z dětského světa, která odpovídají podmínkám naší mateřské školy.
- **zásada spolupráce všech vychovatelů** – spolupracujeme s rodiči našich dětí, hledáme nové formy spolupráce. Kooperujeme mezi sebou v mateřské škole, využíváme potencialu našich pedagogů ku prospěchu celé mateřské školy.

Pedagogická práce učitelky mateřské školy v souvislosti s pedagogickými zásadami:

- **ZÁSADA ÚCTY KE KAŽDÉMU ČLOVĚKU**

Učitelka:

- nezesměšňuje, nepodceňuje, ani to neumožňuje ostatním,
- zbytečně nemanipuluje s dětmi, zbytečně je neorganizuje,
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě, spokojeně,
- zajišťuje všem dětem v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno,
- uplatňuje zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, sama se chová důvěryhodně a spolehlivě,
- vytváří dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí i soukromí.

- **ZÁSADA OHLEDU NA VĚKOVÉ A INDIVIDUÁLNÍ ZVLÁŠTNOSTI**

Učitelka:

- zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci,
- respektuje individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku,
- umožňuje nově přichozím dětem postupnou adaptaci,
- respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování,
- nepodporuje nezdravou soutěživost,
- pečuje o to, aby děti měly dostatek tekutin v průběhu celého dne, snaží se o maximální pitný režim všech dětí,
- při plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí,
- sleduje konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

- **ZÁSADA OPORY O KLADNÉ RYSY DÍTĚTE**

Učitelka:

- pozitivně hodnotí a vyhýbá se negativním komentářům,
- podporuje děti v samostatnosti,
- dostatečně chválí.

- **ZÁSADA AKTIVITY DĚTÍ**

- pedagogický styl učitelky je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte,
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Učitelka:

- nabízí dětem dostatek řízených pohybových aktivit, vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností,
- je s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku,
- umožňuje dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ,
- vytváří pro činnosti s dětmi vhodné prostředí,
- věnuje dětem dostatek prostoru i času pro spontánní hru,
- organizuje veškeré aktivity tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem
- vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti,
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoj fantazie.

- **ZÁSADA DEMOKRATICKÉHO VZTAHU MEZI UČITELKOU A DÍTĚTEM**

Učitelka:

- se chová podle zásad zdravého životního stylu, je dětem vhodným vzorem,

- zajišťuje vhodný režim – volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád – pro tento řád jsou vytvořena dětem známá pravidla,
  - dětem předává jasné a srozumitelné pokyny, vede třídu ke vzájemnému přátelství,
  - programově se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu),
  - věnuje dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi,
  - ve třídě přiměřeně využívá rovnoměrně formální i neformální autority.
- **ZÁSADA VŠESTRANNÉHO ROZVOJE OSOBNOSTI UČITELE**

Učitelka:

- se řídí zásadami předškolních dětí výchovy a vzdělávání dbá o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělává,
- jedná, chová se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými,
- evaluační činnost učitelky je smysluplná, užitečná, z jejích výsledků vyvozuje závěry pro svoji další práci,
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, je vstřícná, ochotná spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství.

- **ZÁSADA NÁZORNOSTI**

UČITELKA:

- upřednostňuje aktivity, při kterých jsou děti aktivní, účastní se nabízených činností, zkoumají, objevují, prakticky poznávají,
- snaží se o to, aby k žádoucím poznatkům docházely děti vlastní aktivitou (vymýšlení, zkoušení, hledání, pozorování).

- **ZÁSADA CÍLEVĚDOMOSTI**

Učitelka:

- dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP PV,
- pedagogická činnost učitelky odpovídá poslání školy,
- dostatečně naplňuje cíle školy.

- **ZÁSADA VĚDECKOSTI**

UČITELKA:

- se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání, využívá moderní formy a metody práce, využívá adekvátní výchovně-vzdělávací prostředky,
- přiměřeně využívá počítačové techniky v souladu se záměry ŠVP PV,
- využívá obsah vzdělávací práce (témata) v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa.

Tyto požadavky jsou závazné pro všechny učitele mateřské školy „Čtyřlístek“ Třebíč.

5.4 PRAVIDLA - pravidelné činnosti – součásti denního řádu

Tato pravidla vycházejí z priorit vzdělávání v MŠ:

- rozvoj pohybových dovedností a vedení dětí k pravidelnému pohybu,
- rozvoj řeči a slovní zásoby, včetně preventivních aktivit v oblasti logopedické péče (logopedická prevence),
- rozvoj logického myšlení, podpora o poznávání a objevování nového,
- podpora zdraví, zdravého životního stylu a prevence,
- podpora a rozvoj (pre)gramotností,
- rozvoj základů ITC, digitálních kompetencí dětí,
- podpora základů environmentální, ekologické výchovy a etické výchovy.

1. Podpora tělesného rozvoje a zdraví - pravidelné činnosti

- pohybové aktivity.....denně
- zdravotní cvičení.....součást pohybových aktivit, nejlépe denně
- „velké“ cvičení.....1 x týdně
- pobyt venku.....denně, obsah a délka přizpůsobena počasí
- saunování.....cca 10 lekcí 2x ročně
- zdravotní a preventivní aktivity ..denně (třída Rolnička)
- saunování.....1 x týdně (třída Rolnička)
- nožní koupele.....1 x týdně (třída Rolnička)
- vířivé koupele.....1x týdně (třída Rolnička)
- cvičení na plosku nohy.....1x týdně (třída Rolnička)
- jóga.....1x týdně (třída Rolnička)
- cvičení na velkých míčích.....1x týdně (třída Rolnička)
- jóga.....1x týdně formou nadstandardní aktivity mimo

hlavní nabídku ŠVP PV

2. Systematický rozvoj řeči dítěte a logopedická prevence – konkrétní činnosti

-

- dostatek příležitostí pro vzájemnou komunikaci na úrovni dítě a dítě, dítě a učitelka, dítě a provozní zaměstnanci,
- správný řečový vzor dospělých v mateřské škole,
- emotivní podněty pro rozvoj řeči (pohádková představení, slavnosti, akce s rodiči),
- seznamování dětí s dětskými říkadly a básněmi, s lidovou slovesností,
- dramatizace, práce s loutkou, seznámení s lidovými i umělými příběhy a pohádkami,
- rytmizace, deklamace, zpěv a hra na hudební nástroj,
- každodenní relaxace s pohádkou či dětským příběhem,
- využití speciálních pomůcek a literatury z centra logopedických pomůcek u třídy Zvoneček,
- působení logopedických asistentek v MŠ (individuální a skupinové aktivity s dětmi ze všech tříd v rámci dopoledního vzdělávání v MŠ na základě depistáže a doporučení SPC Březejc při ZŠ a SŠ, odborné konzultace pro ostatní učitele dle individuální potřeby, vedení jazykových chvilek na třídách),
- spolupráce se SPC Březejc při ZŠ a SŠ, pobočka Třebíč, Dr. Holubce (depistáž podmíněná informovaným souhlasem rodičů dítěte, kontrolní vyšetření v MŠ, konzultace s logopedem ze SPC, předání zpráv z vyšetření rodičům, využití závěrů zpráv pro logopedickou prevenci v MŠ u dětí, kde je logopedem preventivní péče doporučena).

3. Rozvíjení schopnosti přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjení poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb

Vytváření příležitostí k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry:

- individuální přístup k dítěti,
- prostor pro samostatnost při sebeobsluze, stolování, hygieně,
- dostatek podnětů pro volbu činností ve třídě, volba činností dle zájmu a vlastní motivace (hrové a pracovní koutky),
- komunikační či ranní kruh, prostor pro sebevyjádření, pro osobní názor dítěte,
- respektování dětí jako rovnoprávných jedinců ve společnosti, s právem na vlastní názor.

4. Prevence – Rizikové chování, předcházení úrazům a podpora zdraví a zdravého životního stylu

Děti jsou průběžně, pravidelně dle svých rozumových a mravních schopností poučovány o bezpečném jednání a chování při různých situacích v MŠ, venku i při různých aktivitách, kterých se účastní pravidelně i nepravidelně. O poučení je proveden průkazný zápis do Třídní knihy. MŠ využívá preventivní programy, které jsou v MŠ pořádány s partnery: STŘED Třebíč: Preventivní programy: „Jak jednájí nejmenší?“ (nebezpečí cizích osob, ohrožení dítěte neznámou cizí osobou), Preventivní programy s Městskou policií Třebíč (bezpečné chování v silničním provozu, správné přecházení, používání bezpečnostních pomůcek, ochrana před cizím psem, před cizími osobami...), Preventivní programy BESIP (přechod, semafor, značky pro chodce, reflexní vesty...). MŠ je zapojena do projektu: „Bezpečná školka“ – využíváme při každém pobytu reflexní vesty pro všechny děti, využití didaktických materiálů pro činnosti s dětmi. Pravidelně navštěvujeme dopravní hřiště. V MŠ je nabídka didaktických a

vzdělávacích materiálů pro činnosti s dětmi - DVD, hry, obrazový materiál, didaktické listy, plachta – přenosné dopravní hřiště apod.

Zdraví dětí je aktivně podporováno vyváženým denním režimem a stravováním (např. zařazením bio potravin a racionálních). Ve spolupráci se Zdravým městem Třebíč se MŠ účastní na projektu: „Zdravé zoubky“ (prevence zubního kazu), „Lékaře se nebojíme“ nebo „Úrazů se nebojíme“. MŠ je zapojena do akcí „Zdravé5“, které provádí Třebíčské centrum-projekt : „Zpívanky zdravé pětky“. MŠ se zaměřuje také na mezigenerační spolupráci s DS Manželů Curieových Třebíč v rámci celoročního projektu zaměřeného na spolupráci dětí a seniorů.

Aktivně jsou podporovány zdravé vztahy mezi dětmi, dětská přátelství jako prevence případných náznaků šikany mezi dětmi. Na každé třídě jsou stanovena pravidla pro komunikaci, spolupráci a na podporu přátelských vztahů mezi dětmi.

Pomůcky pro preventivní aktivity zaměřené na zdraví a zdravotní styl, prevenci šikany a nevhodného chování apod. jsou uloženy v centru pomůcek v hudební třídě ve třídě sportovní. Ostatní třídy si je mohou libovolně zapůjčovat dle zájmů a potřeb dětí i na delší dobu 2-3 týdny.

5. Čtenářská, matematická, přírodovědná a sociální (pre)gramotnost

Postupně jsou kladeny základy pro rozvoj čtenářské, matematické a přírodovědné (pre)gramotnosti. Děti mají k dispozici na každé třídě čtenářská koutek s nabídkou knih dělených dle gramotností, knihy jsou volně přístupné. Každá třída má stanovena pravidla pro zacházení s knihami a půjčování si knih. V nabídce máme speciální PC programy na rozvoj řeči a slovního vyjadřování. Důraz je kladen na mluvní vzor pedagoga. Děti jsou soustavně seznamovány s říkadly, básněmi, písněmi, je rozvíjena jejich slovní zásoba. Dětem jsou nabízeny hry a didaktické listy zaměřující se na rozvoj jazykového citu, rytmizaci. Dle zájmu se děti hravou formou seznamují s písmenky (předškoláci). Dětem jsou pravidelně předčítány pohádky a příběhy, upřednostňováno je předčítání před poslechem z CD.

Dětem jsou nabízeny didaktické a vzdělávací hry zaměřující se na získávání matematických dovedností-seznamování s čísly, porovnávání množství, prostorové vztahy, P/L orientaci, rozvoj logického myšlení. K dispozici jsou také speciální PC programy na rozvoj matematického myšlení. Velké množství didaktických pomůcek se nachází v hudební třídě, kde je situováno tzv. centrum (pre)gramotností členěné na čtenářskou a matematickou (pre)gramotnost. Učitelé ze tříd si mohou pomůcky zapůjčovat dle potřeb a zájmů dětí i na delší časové období (např. na 1 – 2 měsíce).

K dispozici jsou i knihy a materiály z oblasti přírodovědné (pre)gramotnosti (encyklopedie, obrazový materiál, výukové hry, CD). Speciální pomůcky lze zapůjčit v přírodní třídě (mikroskop, lupy, výukové hry a pod). Lze aktivně využívat přírodní učebnu na zahradě.

6. Rozvoj základů ICT a digitální gramotnosti v PV, seznamování s cizím jazykem, podpora a rozvoj technických dovedností

Děti mají na každé třídě k dispozici PC s výběrem vhodných programů pro děti. Děti se učí ovládat PC pomocí myšky, zvládat jednoduché úkony – klikat, zaměřit se na bod na ploše. Programy si třídy mezi sebou půjčují. Čas doby využití PC je odměřován, děti se střídají v krátkých intervalech po cca 5-15 minutách. Pro skupinové aktivity je také využívána interaktivní tabule ve třídě Rolníčka. Její použití je komplikovanější, neboť vyžaduje výměnu

tříd navzájem a předchozí domluvu mezi třídami. Tabule je instalována napevno. Tabule je zánovní, byla pořízena v 11/21. K dispozici jsou tablety pro skupinové a individuální aktivity (využití dotace z Šablon II). S úspěchem využíváme i tzv. robotickou včelku a myšku pro programování. V rámci projektu zaměřeného na podporu digitálních technologií byl zakoupen digitální mobilní 3D panel a robotické hračky – zvířátek. Aktuálně má již více MŠ pomůcek tohoto typu. Cílem je vybavit spodní třídy interaktivní tabulí nebo 3D panelem.

V rámci digitální gramotnosti se zaměřujeme i na rozvíjení dovedností bez využití technologií – děti jsou seznamovány prostřednictvím vyprávění, sdílení, příběhů, exkurzí, práce s knihou apod. se světem technologií a jejich význam pro život člověka. Opominuto není ani upozornění na rizika, která technologie přinášejí (zdraví, právní normy, etika). Důraz je kladen na pochopení, že technologie nejsou ani zlé či hodné, ale je třeba s nimi vhodně zacházet. Vedeme děti za zodpovědnost za svěřené pomůcky – tablet, binokulární lupa, robotické hračky.

Děti mají možnost seznámit se hravým způsobem s anglickým jazykem. Seznamování probíhá formou odpolední aktivity, 1x v týdnu. Činnost vede naše kmenová učitelka, která se v této oblasti pravidelně sebevzdělává, navštěvuje kurzy a semináře. Tato aktivita probíhá mimo vzdělávací nabídku dle ŠVP PV.

MŠ nabízí dětem dostatek polytechnických stavebnic, které podporují zájem dětí o techniku. Při nákupu jsou vybírány kvalitní stavebnice, často označené titulem: „Správná hračka“. Polytechnické stavebnice nabízíme pro různé věkové kategorie dětí, nabídka je dostatečně široká. Třídy si mohou mezi sebou stavebnice zapůjčovat na určitou dobu.

Výhledově se nabízí možnost využití projektu se SŠ technického typu v Třebíči pro aktivní zapojení dětí, případně zapojení se do projektů pod záštitou zřizovatele s místními firmami. Od roku 2019 do 2022 je MŠ zapojena do projektu: Podpora řemesel – MŠ získává peníze na nákup pomůcek a vybavení pro podporu polytechnických činností s pomocí místních firem s podporou města Třebíč. MŠ takto získala větší množství pomůcek a materiálů pro rozvoj polytechnických dovedností dětí.

7. Environmentální a ekologická výchova

Děti se seznamují s přírodním prostředím, které je obklopuje. K dispozici jsou na MŠ speciální vzdělávací pomůcky zaměřené na ekologii. MŠ aktivně spolupracuje s ESKO-T. Ve spolupráci s touto firmou děti třídí a sbírají starý papír. Na MŠ probíhají vzdělávací aktivity zaměřené na ochranu živé a neživé přírody ve spolupráci s: ESKO-T, Záchranou stanicí sov a dravců, střediskem Chaloupky – nově centrum: Zahrada i řeky v Třebíči. V rámci běžných činností děti třídí na třídách odpad – papírový a směsný. Na třídě přírodní děti pomáhají s péčí o živá zvířátka – především o morčata, želvičku. Na této třídě je také využíváno tzv. strukturované pozorování. Aktivně využíváme také přírodní učebnu, pěstební zahrádku pro pozorování, pokusy, učení se venku. Na školní zahradě jsou umístěny interaktivní prvky, které děti k poznání přírody využívají. V 3/ 2022 získala MŠ certifikaci – přírodní zahrada. V rámci projektu SFŽP byla vybudována přírodní učebna se stíněním a interaktivními prvky zaměřenými na rozvoj ENV – smyslový chodník, dendrofon, pexeso se zvířecími motivy, stavby ze suchých vrbiček – iglů.

8. Distanční výuka

V době uzavření MŠ z důvodu karantény, plošného opatření apod., kdy dojde k uzavření celé třídy a PV není poskytováno prezenčně, je dětem, které se vzdělávají povinně poskytována tzv. distanční výuka. Tato je pro tyto děti povinná. Zpravidla probíhá v offline režimu.

Poskytování distanční výuky se řídí Plánem distanční výuky na MŠ „Čtyřlístek“ Třebíč a Přílohou k Pokynu ředitele MŠ k distančnímu způsobu vyučování, dále Pokynem ředitele k distančnímu způsobu vyučování. O přechodu na distanční výuku jsou vždy zákonní zástupci dětí informováni, komunikace s nimi v průběhu DV je řešena dle domluvy emailem, telefonicky apod. Škola si zjistí vhodný způsob komunikace na začátku školního roku.

9. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Změnou RVP PV dochází k povinnému poskytování jazykové přípravy dětí – cizinců, které se účastní PV v MŠ. Pokud se v MŠ zdělávají děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, je podpořen rozvoj jejich řeči ve vzdělávacím jazyce – v češtině. Při počtu 1-3 dětí v MŠ je jazyková podpora poskytována individuálně, formou činnosti individualizované či v malé skupině.

Při počtu dětí 4 děti a více je zřízena skupina či skupiny pro podporu rozvoje znalosti českého jazyka. Vedením skupiny je pověřena třídní učitelka, do které je většina dětí přijata k PV. Aktivita probíhá 1x v týdnu, jednu vyučovací hodinu v takovém čase, aby byl co nejméně rušen vzdělávací program MŠ (v rámci spontánních činností, případně i v rámci odpočinku, pokud dítě/děti neusínají).

Pro aktivity se využívají pomůcky určené pro logopedickou prevenci (sklad u třídy Zvoneček) nebo pomůcky z centra gramotností (hudební třída).

Metodickou oporou je: Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání (materiál k dispozici v jídelně školy – UK nebo na webu MŠMT). Odborným garantem na škole je logopedická asistentka: Mgr. Miloslava Valová. Škola se v případě potřeby dále může obrátit na SPC Březejc při ZŠ a SŠ, školní psycholožku, organizaci META (podpora vedení dětí s OMJ) nebo NPI Jihlava – vzdělávání cizinců.

Bližší jsou vzdělávací aktivity upraveny v rámci TVP PV dané třídy, pokud se zde dítě – cizinec vzdělává. Pro skupinu dětí je zpracován Plán aktivit pro celý školní rok – zodpovídají třídní učitelky dané třídy, kde je dítě – cizinec zařazeno k PV.

Dětská práva podle Úmluvy o právech dítěte, tak, jak jsou uplatňována v naší mateřské škole

- **Dítě má právo, aby mu byla společností poskytována ochrana** (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit):

Prostředí naší mateřské školy je hezké, čisté a vlídné.

Mám pravidelný denní řád, který znám a vím, co se kdy a kde bude dělat.

V průběhu dne si hraji a učím se tak, aby mě to bavilo a nebyl jsem unavený (á).

Mám zdravý a pestrý jídelníček, mám odpovídající množství jídla po celý den.

Ve třídách mám po celý den k dispozici nápoje.

Každý den mám zajištěný dostatek pohybu (ve třídě, na zahradě, na vycházkách).

Paní učitelka nedovolí, aby si mě ze školky odvedl někdo neznámý.

- **Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti** (slušné zacházení, i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny):

Děti i paní učitelky mi říkají mým jménem.

Když chci, mohu říkat paní učitelce jménem.

Když nemám velký hlad, mohu sníst jen tolik, kolik chci.

Když mi něco nechutná, nemusím to jíst.

Říkám, co si myslím, i když se mohu mýlit.

Mohu si vybrat kamaráda, se kterým si chci hrát.

Mohu si sám vybrat hračku.

Mohu si odpočinout, když potřebuji.

- **Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevení lásky** (právo žít s každým ze svých rodičů, pokud by mu to neškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi kteří ho mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevovat lásku,...).

Znám všechny paní učitelky, paní kuchařky i paní uklízečky.

Každý den mě paní učitelka přivítá a usměje se.

Když se o něco snažím, něco se mi podaří, paní učitelka mě pochválí.

Když se mi nedaří, něco mě bolí, paní učitelka mi vždycky pomůže.

Když se mi něco nelíbí, něco nechci, mohu to říct a domluvit se, co s tím budeme dělat.

Ve třídě je veselo, nikdo mi neublíží, mám tu hodně kamarádů a hodně zábavy.

Znám pravidla, která se musí dodržovat, aby se nám všem ve školce líbilo.

- **Dítě má právo být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrzovat svoji identitu** (právo vyrůst ve zdravého tělesně i duševně rozvinutého jedince, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství, apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí,...).

Můžu si hrát, běhat, skákat, smát se, abych byl hodně zdravý a veselý.

Dospělí mě mají naučit, abych měl rád všechny lidi, i když jsou jiní, než já.

Můžu dělat to, co mě baví, co mě zajímá a pro co mám nadání.

Když chci, mohu si hrát sám, mít svoje místo, kam nikdo nesmí, mít své tajemství.

- **Dítě má právo být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život** (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s ním stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu, jednat a žít svým vlastním způsobem...).

Mám možnost samostatně pracovat a rozhodnout se, co budu dělat.

Mám dostatek času na dokončení her, obrázků, stavebnic, úkolů, jídla a jiných činností.

Mám spoustu možností poznávat nové a nové věci a prožívat nové zážitky.

Mám možnost poznávat svět a věci kolem sebe tak, že si to sám zkusím.

6. Vzdělávací obsah

Náš školní vzdělávací je program pestrý, mnohostranný. Jeho nabídka se odvíjí především od podmínek naší školy, které nám umožňují nabízet zajímavé a obsahově bohaté činnosti a aktivity.

Předškolní věk je období, kdy je dítě velmi zvědavé, aktivní a činorodé, o vše se zajímá, je plné energie, čemuž odpovídá i struktura našeho ŠVP PV.

Naše škola děti všestranně rozvíjí a snaží se rovnoměrně podporovat schopnosti, dovednosti a vědomosti dětí, s ohledem na jejich individuální, věkové, vývojové a zdravotní předpoklady.

Hlavní oblasti programu (tematické integrované bloky):

1/ Svět lidí – oblast mezilidských vztahů a pravidel chování a jednání, vztahů mezi lidmi v rodině i ve společnosti, podpora zdraví a prevence zdravého životního stylu, bližší poznání lidského těla a jeho fungování, činnosti zaměřené na umění, hudbu i práci lidí, fungování strojů, zařízení, technologií včetně digitálních.

2/ Svět přírody – oblast ekologické výchovy (EVVO), ochrana přírody, recyklace, poznání živé a neživé přírody (zvířat, rostlin), seznámení s lidovými svátky, slavnostmi a obyčejí, které vycházejí ze střídání ročních období, střídání ročních období, změny počasí, vývoj a růst v přírodě, poznání vzdálenějších míst naší planety – světadily a život na nich, vesmír a jeho objevování a zkoumání.

3/ Letem světem – oblast společenského prostředí, poznání kultury a historie naší země, světa blízkého i vzdáleného (oslavy a zvyky v cizích zemích), vnímání času (členění dne, orientace v čase, měření času), seznamování s pravidly a bezpečností silničního provozu, seznamování s lidovou slovesností, literaturou lidovou i umělou, knihou, divadlem.

Hlavní tematické integrované bloky vycházejí ze zaměření ŠVP PV na vedení dětí k trvale udržitelnému životu. Tematické bloky jsou závazné pro všechny třídy. Určují širší obsahový rámec, ve kterém se všechny třídy pohybují. Tyto bloky jsou tzv. průřezové vzhledem ke vzdělávacím oblastem RVP PV. Blok je určen pro celou věkovou skupinu dětí.

Každý integrovaný blok je rozpracován na **integrovaná témata (tematické části)**, ze kterých si každá třída rovnoměrně volí části, které odpovídají konkrétním potřebám a specifickým jednotlivé třídy. Není nutné využívat všechna témata v průběhu jednoho školního roku. Rozsah a pestrost témat je tak široký, že poskytuje pro všechny třídy dostatek zajímavých a různorodých podnětů ke konkrétním činnostem. Zaměření bloků je dětem obsahově blízké a vychází ze situací, se kterými se děti v běžném životě setkávají, jsou jim blízké a vycházejí ze zkušeností dětí.

Integrované tematické bloky jsou zpracovány jako **dlouhodobé – na období pěti let.**

Integrovaná témata (tematické části) jsou dále rozpracována na **podtémata**, která jsou obsahem střednědobých (ročních) třídních vzdělávacích programů. Tato podtémata si vytvářejí jednotlivé třídy samy dle potřeb dětí, aktuálního dění a situace na třídě. **Podtémata** jsou časově vymezena, jejich délka odpovídá aktuálnímu dění ve třídě. Tato podtémata mohou být již cílená a velmi konkrétní. Podtémata si třídy upraví vzhledem k věkovým i individuálním zájmům a schopnostem dětí.

Podtéma může trvat týden i déle dle potřeb dětí a aktuálního dění na třídě.

Bližší podtémata učitelky rozpracovávají v „Týdenních plánech“ (blok/téma/podtéma + cíle + činnosti a aktivity). Návrh témat a podtémat pro daný školní rok je začleněn v TVP PV dané

třídy. Tento návrh je variabilní, lze jej měnit v průběhu školního roku a průběžně reagovat na změny. Skutečnou volbu bloků/témat/podtémat učitelé zapisují do Třídní knihy (TK) – oddíl: „Přehled témat“ a denní zápis v TK.

Smysluplnost a praktičnost obsahové části vzdělávacího programu je pravidelně hodnocena z hlediska školy i jednotlivých tříd (viz. hodnotící a evaluační systém MŠ).

ŠVP PV je otevřený, přístupný dodatkům a změnám, které vyplynou z konkrétních zkušeností při jeho realizaci. Je možno ho každý rok aktualizovat.

ŠVP PV je tvořen třemi integrovanými bloky a integrovanými tématy:

1/ Svět lidí

- a) **Co už umím aneb než půjdu do školy**
- b) **Já a moje rodina**
- c) **Svět plný hudby a umění**
- d) **Moje milá školička**
- e) **Moje tělo a zdraví**
- f) **Ten dělá to a ten zas tohle**

Tematický blok se zaměřuje **na oblast mezilidských vztahů, vztahů mezi lidmi ve společnosti a v rodině, v mateřské škole. Vede dítě k poznání, že žije nejen v rodině, ale především ve společnosti ostatních lidí. Děti se seznamují také s tím, co lidé umí a využívají – s uměním, hudbou, technologiemi a technikou. Důležité je seznamování se s fungováním vlastního těla, péči o zdraví a prevencí.** Učí jej poznávat základní hodnoty lidské společnosti a osvojovat si pravidla společenského chování ve společnosti.

Dítě má rozvinuté dovednosti odpovídající úrovni předškoláka vstupujícího do ZŠ v oblasti mezilidské komunikace, života ve společnosti a mezi lidmi s tím, že pro předškoláka je stěžejní jemu blízké prostředí rodiny a následně mateřské školy. Dítě má přiměřeně rozvinuté sluchové a zrakové vnímání a dovednosti potřebné ke vstupu do ZŠ, má zájem o činnosti tzv. „školního typu“, zná své osobní údaje, ale současně ví, komu je může sdělovat (dítě je školsky zralé). Dítě uplatňuje základní společenská pravidla, navazuje kontakty s druhými, má zájem o kulturní prostředí, uvědomuje si, jakou práci a povolání vykonávají rodiče, lidé v okolí, důležitost práce druhých. Dítě si pamatuje a zná říkadla, básně a písně, učí se poznávat kulturní hodnoty, lidovou i umělou píseň, objevuje krásu hudby, seznamuje se s hudebními a rytmickými nástroji. Vyzná se ve svém okolí a orientuje se dobře v prostředí MŠ. Dítě chápe zdraví jako důležitou hodnotu, má povědomí o tom, jaké návyky jsou pro zdraví prospěšné, má základní poznatky z oblasti poznání a fungování lidského těla, zná základní pravidla pro ochranu svého zdraví.

Blok je využitelný po celý školní rok, kdy ke každému období je vhodné určité téma. Rozvržení a výběr témat si určuje každá třída sama dle svého TVP PV a evaluace třídy.

Okruhy možných činností a aktivit: pozorování, exkurze, koncerty, návštěvy divadla a galerie, návštěvy ZŠ, didaktické a manipulační hry, smyslové a psychomotorické hry, poslechové činnosti, hudebně-pohybové hry, rytmizace, hra na tělo, hry s rytmickými nástroji, taneční hry s doplňky, zpěv za doprovodu rytmického i hudebního, dechové hry, melodizace, hry a činnosti pro rozvoj jemné a hrubé motoriky, grafomotorické činnosti, komunitní kruh, kresba/malba lidské postavy, hry pro rozvoj sluchového i zrakového vnímání, pohybové hry, sebeobslužné činnosti, hygienické dovednosti, upevňování společenských návyků formou her, dramatizace, pravidel, kooperační hry, tvořivé činnosti s materiálem a výtvarnými potřebami,

aktivity s robotickými hračkami, využití digitálních pomůcek – tablety, interaktivní tabule, 3D panel apod.

Očekávané klíčové kompetence:

- Dítě se chová prosociálně, je zdravě sebevědomé, myslí interpersonálně, má rozvinutou sebeúctu, je ohleduplné, spolupracuje.
- Dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i o tom, co jim odporuje a snaží se dle toho chovat.
- Dítě zná povolání lidí, chápe význam práce.
- Dítě má osvojené elementární poznatky o lidském těle.
- Dítě má osvojené elementární poznatky o hudbě a umění.
- Dítě má přiměřeně rozvinuté digitální kompetence, chápe význam a fungování některých strojů, zařízení a technologií, jejich kladný i záporný přínos pro člověka.
- Dítě se zajímá o estetické činnosti související s hudbou a jiným uměním.
- Dítě se bezpečně orientuje ve známém prostředí (mateřská škola, domov, okolí).
- Dítě zná faktory poškozující zdraví a chápe význam prevence pro podporu zdraví.

2/ Svět přírody

- a) Hrajeme si celý rok**
- b) Naše Země**
- c) Od semínka ke stromu**
- d) Říše zvířat**
- e) Rozmanité počasí**

Tematický blok se blíže věnuje nejen **ekologické výchově (EVVO)**, ale rovněž bližšímu **poznání živé a neživé přírody** vůbec. Seznamuje děti s **živou i neživou přírodou s důrazem na její ochranu, motivuje děti k pozorování přírody a k úctě ke všemu živému, k dalšímu poznání života zvířat domácích i volně žijících. Důraz je kladen na ochranu životního prostředí, děti se seznamují s pojmy recyklace, využitelné zdroje, učí se odpad nejen třídit, ale především minimalizovat jeho vznik.** Dítě zná a chápe podmínky rostlin k růstu, pozná některé rostliny, stromy. Podporuje ekologické myšlení dětí, potřebu a nutnost třídit odpady, chovat se k přírodním zdrojům odpovědně. **Děti se aktivně učí vnímat plynutí ročních období, střídání počasí, ale také prožívají svátky, slavnosti a oslavy, které se k ročním obdobím vážou. Seznamují se s některými lidovými tradicemi, které se dochovaly a jejichž význam je důležitý i pro současnost.** Vede děti k poznání, že se v průběhu roku střídají různá roční období a tím se také mění počasí a přirozený rytmus přírody a její koloběh. Současně nabízí dětem možnost širšího poznání světa – Země a světadíly, téma vesmíru a rozvíjí poznání v širších souvislostech s důrazem na vyhledávání informací v nabízených zdrojích (např. knihy, atlasy, PC). Témata lze využít opakovaně po celý rok s přihlédnutím k měnícím se ročním obdobím, střídání počasí, lidovým svátkům a oslavám.

Okruhy možných činností a aktivit: tradiční oslavy a slavnosti (Karneval, Masopust, oslava MDD, oslava dne Země...), experimenty, pozorování, pozorování a objevování v přírodě a na školní zahradě, hry s využitím přírodnin a přírodních materiálů, výlety po okolí, návštěvy ekologického centra, návštěva hvězdárny, přímé pozorování zvířat v MŠ (ZOO koutek Pokojovice), systematické pozorování – kalendář počasí, digitální teploměr, komunitní kruh, pohybové a nápodobové hry, dramatizace, didaktické a vzdělávací hry a činnosti, tvořivé hry a činnosti s využitím odpadových materiálů, třídění odpadů v MŠ, sběr papíru a sběr PET lahví, činnosti s obrazovým materiálem-encyklopedie, obrázky, internet, výukové PC a DVD

programy, účast na akcích PZM: Den Země, oslavy Dne Země v MŠ. Spolupráce s ESKO-T – programy zaměřené na třídění odpadů, ochranu přírody, návštěva třídící linka ve firmě ESKO-T. Aktivita v rámci sítě ekologických MŠ: Mrkvička, využití speciálních pomůcek na ochranu přírody (Barevné kontejnery, Třídíme odpady), vzdělávací, badatelské a výzkumné aktivity v přírodní učebně na zahradě apod.

Očekávané klíčové kompetence:

- Dítě si uvědomuje sounáležitost člověka s přírodou.
- Dítě má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury a techniky v rozsahu jeho praktických dovedností.
- Dítě vnímá změny v přírodě v souvislosti s ročním obdobím.
- Dítě zná některé lidové svátky, oslavy a tradice, chápe přiměřeně věku jejich význam, umí odhadnout, k jakému ročnímu období je lze přiřadit.
- Dítě má osvojené elementární poznatky o přírodě a přírodním prostředí.
- Dítě má kladný vztah k přírodě, všemu živému a chápe nutnost ochrany přírodního prostředí.
- Dítě chápe a umí charakterizovat podmínky k životu a růstu rostlin.
- Dítě má základní povědomí o recyklaci a aktivně se na ní podílí.
- Dítě chápe a vnímá v širších souvislostech a dokáže aktivně vyhledat různé informace týkající se živé a neživé přírody.

3/ Letem světem

- a) Pestrý svět**
- b) Jak jde čas**
- c) Moje rodná země**
- d) Pozor, červená**
- e) Kamarád kniha**

Tematický blok uvádí dítě **do společenského života a do světa blízkého i vzdáleného**, který jej obklopuje. Seznamuje dítě **s kulturou, historií rodného města, ale také celé ČR, případně celého světa**. Vede dítě k poznání blízkého i vzdálenějšího okolí, učí děti poznávat, že svět je pestrý, kulturně bohatý. Seznamuje děti se základními pravidly, které se vážou k životu ve společnosti. Nabízí dětem možnost poznat život, zvyky, oslavy v cizích zemích. Témata seznamující děti s rodným městem, s rodnou zemí, symboly naší země. Toto téma se zařazuje zpravidla na konci školního roku.

Děti se postupně učí orientovat se v čase, na hodinách, používat aktivně slovní pojmy, které se k různým částem dne vážou. Současně se děti seznamují s časovým členěním dne a typickými činnostmi pro danou část dne, dny v týdnu. Učí se základně orientovat v čase (ráno, poledne, večer) a znát, jak se čas měří.

Děti se aktivně seznamují se základními pravidly pro chodce, cyklistu a řidiče, seznamují se s významem semaforu, značek pro chodce, učí se aktivně chránit své zdraví a život v silničním provozu, využívat reflexní prvky. Blok seznamuje děti se základními pravidly, která se vážou k silničnímu provozu, kterého se dítě účastní především v roli chodce, cyklisty a spolujezdce ve vozidle.

Aktivně je podporován zájem o knihy, četbu, poslechové činnosti. Současně se podporuje zájem dětí o knížky, lidovou slovesnost, seznamuje je s tím, jak s knihou zacházet, manipulovat, jak se chovat v knihovně, s tím, kdo knihu vytvoří a jak kniha vzniká. Téma dává možnost využít i seznámení dětí s divadlem, chováním v divadle, druhy loutek, dává

podněty k dramatizaci, rozvoje řeči a slovní zásoby, souvislého vyjadřování, seznamuje děti s příběhy a pohádkami lidovými i umělými.

Okruhy možných činností a aktivit: pozorování, komunitní kruh, výlety po okolí, exkurze, návštěvy kulturních zařízení, návštěva centra města a historických objektů ve městě, návštěva knihovny, předčítání s rodiči a prarodiči, tvorba vlastní knihy, činnosti s využitím médií (internet, DVD, výukové programy-PC), činnosti s využitím literatury, činnosti poslechové, četba, využití knih k činnostem s dětmi, sluchové hry, rytmizace, deklamace, poznání různých literárních útvarů, činnosti a manipulace s loutkami, divadelní představení, dramatizace příběhů a pohádek, malba, kresba, tvoření plošné i 3D, bezpečnostně-preventivní programy a činnosti (akce s Městskou policií, akce s PZM, akce s BESIP, návštěva dopravního hřiště), pohybové hry venku, tvořivé hry s materiály a pomůckami, pohybové hry a další.

Očekávané klíčové kompetence:

- Dítě vnímá pestrost a rozmanitost okolního světa.
- Dítě se chová na pozemních komunikacích bezpečně a dle pravidel, uvědomuje si možná nebezpečí, chápe význam reflexních prvků, některých dopravních značek a semaforu.
- Dítě zná některé dopravní prostředky.
- Dítě cítí sounáležitost s místem, kde žije.
- Dítě má kladný vztah ke kulturním hodnotám.
- Dítě má základní představu o běhu času a umí používat základní časové pojmy.
- Dítě má rozvinutou slovní zásobu, hovoří ve větách, v jednoduchých souvětích, reaguje na otázky. Před nástupem do ZŠ má zpravidla správně vyvozeny všechny hlásky.
- Dítě má rozvinuté sluchové vnímání.
- Dítě zná některé lidové i umělé básně, pohádky a příběhy a jejich postavy.
- Dítě zachází opatrně s knihou, má kladný vztah ke knize a předčítání.
- Dítě má poznatky o širším prostředí, o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa a jeho řádu.

TVP PV jednotlivých tříd obsahují projekty podporující zaměření tříd. Specifikují cíle, kompetence dětí i materiální podmínky.

7. AUTOEVALUACE MŠ „ČTYŘLÍSTEK“ TŘEBÍČ A HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

7.1. Podmínky vzdělávání ve všech oblastech stanovených v RVP PV a ŠVP PV

ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ stanovuje vlastní systém autoevaluace a pravidla hodnocení, podle kterých mateřská škola postupuje při vlastním průběžném vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, které jsou realizovány uvnitř mateřské školy. MŠ dle nastavených pravidel hodnotí svou práci systematicky, komplexně a pravidelně, podle předem stanoveného systému, který je zpracován a pro jednotlivé oblasti rozdělen v ŠVP PV.

• **Personální podmínky**

Mají všichni zaměstnanci předepsanou odbornou kvalifikaci a dostatečnou pedagogickou praxi? Daří se prosazovat a průběžně plánovat další sebevzdělání pedagogů?

Hodnocení zaměstnanců z hlediska provozního zabezpečení školy (počet, úvazky, absence)

Metoda: analýza dokumentů, kontrola, diskuse

Zodpovídá: ředitelka školy, zástupkyně ředitelky

Termín: srpen - pedagogická rada

Záznam: zápis z rady, roční hodnocení školy, Plán hospitací

• **Finanční podmínky**

Pokrývá provozní rozpočet a příjmy školy dostatečně výdaje? Je možné investovat do dalšího rozvoje školy?

- zdroje financování MŠ (příjem, čerpání)
- příspěvek na provoz od zřizovatele
- příspěvek na od KrÚ
- úplata za vzdělávání, platba ze preventivně zdravotní péči
- hospodářská činnost

Metoda: analýza dokumentů, kontrola, diskuse

Zodpovídá: ředitelka školy, účetní školy

Termín: únor, květen – operativní porada, organizačně provozní porada pro učitele

Záznam: roční hodnocení školy

• **Věcné podmínky**

Je materiální vybavení MŠ týkající se kvality a kvantity vyhovující (nábytek, doplňky, základní hračky, pomůcky)?

Je k dispozici vždy dostatečné množství základního materiálu nebo je možné jej bez větších problémů dokoupit?

1. Kvalita zařízení a vybavení MŠ.
2. Kvantita vybavení a spotřebního materiálu.

Metoda: rozhovor, diskuse, kontrola

Zodpovídá: ředitelka školy, učitelky

Termín: srpen, únor - pedagogická rada

Záznam: zápis z rady, roční hodnocení školy a tříd, TVP PV jednotlivých tříd, dotazníky

• **Životospráva**

Je skladba jídelníčku pestrá a zároveň vyvážená? Využívají děti aktivně a samostatně pitný program? Jsou třídy bez shonu a stresu?

1. Skladba jídelníčku s důrazem na pestré a racionální stravování, dostatek tekutin k dispozici po celý den ve třídě. Dodržování hodnot spotřebního koše.
2. Denní řád je pravidelný a má svůj rytmus.

Metoda: rozhovor, diskuse, kontroly

Zodpovídá: ředitelka školy, učitelky, vedoucí ŠJ

Termín: listopad, duben – pedagogická rada

Záznam: zápis z porady, zápis z kontroly, dotazníky 1x za 2 roky

• **Psychosociální podmínky dětí**

1. Je přihlíženo k individuálním potřebám dětí? Je ke všem dětem přístupováno stejně? Cítí se děti v MŠ bezpečně? Je umožňována postupná adaptace nově přichozích dětí na nové prostředí i podmínky naší MŠ?
2. Má každá třída vytvořena pravidla třídy formou dětem srozumitelných a jasných piktogramů, na vytvoření pravidel se podílejí zpočátku školního roku všechny děti

Metoda: rozhovor, pozorování, diskuse

Zodpovídá: ředitelka školy, učitelky

Termín: průběžně-po celý školní rok

Záznam: záznam z hospitace

1. Vnější hodnocení

Metoda: kontrola, monitoring

Zodpovídá: ředitelka školy

Termín: 2x za pololetí

Záznam: zápis z kontroly, záznamy v hospitačních podkladech, záznam o kontrole jídelních lístků, hodnocení tříd, hodnocení v TVP PV.

2. Vnitřní hodnocení

Metoda: pozorování, zpětná vazba

Zodpovídá: učitelka

Termín: průběžné sledování

Záznam: bez záznamu (viz. kritéria v ŠVP PV)

7. 2 Průběh vzdělávání

a) Hodnocení učitele včetně seberealizace

Pracuje pedagog v souladu se vzdělávacími dokumenty školy? Dokáže svou pedagogickou práci přizpůsobit zájmům a věku dětí a reagovat na aktuální situaci ve třídě?

- **Hodnocení pedagogů z hlediska úrovně pedagogické práce**

Metoda: hospitace, monitoring, pozorování, pohospitační rozhovor

Zodpovídá: ředitelka školy

Termín: hospitace dle plánu

Záznam: zápis z hospitace, náslechu, metodické návštěvy, případně video z hospitace (viz. kritéria v ŠVP PV).

- **Vlastní hodnocení učitelů – sebehodnocení (sebereflexe)**

Posouzení své práce podle kritérií uvedených v ŠVP PV.

Metoda: dotazník, motivační pohovory

Zodpovídá: učitelka, ředitelka

Termín: 1x za rok - pohovory

Záznam: písemný zápis – vyplněný dotazník, záznam z motivačního pohovoru (viz. kritéria v ŠVP PV)

b) Cíle ŠVP PV – soulad s RVP PV

- **Jsou naše cíle vytyčené v ŠVP PV stále aktuální?**

Cíl: zhodnotit aktuálnost a naplňování cílů vytyčených v ŠVP PV a TVP PV vzhledem k praxi

Metoda: pedagog. rada, rozhovor, hodnocení-písemný záznam-bloky- týdenní zpětná vazba, pololetní a závěrečné hodnocení třídy, roční hodnocení MŠ

Zodpovídá: učitelky, ředitelka

Termín: 1x za rok, 2x za rok, týdně (TP)

Záznam: hodnocení vzdělávání třídy – pololetní a roční, roční hodnocení školy, zpětná vazba – týdenní hodnocení v TP

- **Soulad TVP PV a ŠVP PV s RVP PV (témata, projekty, celoškolské aktivity)**

Metoda: diskuse, analýza dokumentů školy a třídy

Zodpovídá: ředitelka, učitelka

Termín: prosinec/leden, květen/červen – pedagogická rada

Záznam: zápis z rady, hodnocení školy, hodnocení pololetní jednotlivých tříd (viz. kritéria v ŠVP PV)

c)Výsledky vzdělávání

Sledujeme: individuální pokroky jednotlivých dětí, naplňování kompetencí (očekávaných výstupů, naplňování očekávaných kompetencí v rámci integrovaných bloků a zasahování bloků do více (nejlépe všech) oblastí, v rámci třídy sledujeme průběh vzdělávání.

Individuálně se zaměřujeme na děti s IPV – děti s PO.

- **Hodnocení integrovaných tematických bloků (ITB) – způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání**

Metoda: analýza dokumentů, pozorování, hospitace, diskuse

Zodpovídá: učitelka, ředitelka

Termín: po ukončení ITB, plán hospitací

Záznam: písemné hodnocení v Týdenních plánech, poletní hodnocení tříd, záznam z hospitací, zápisy v TK.

- **Pedagogická diagnostika dalšího rozvoje dětí**

Metoda: analýza dětských prací, pozorování, rozhovor s dítětem, s rodiči, vedení pedagogického záznamu a hodnocení, hodnocení IPV, PLPP

Zodpovídá: učitelka

Termín: 1. pololetí, 2. pololetí

Záznam: formulář Pedagogické hodnocení dětí, analýza portfolia dítěte, Hodnocení kompetencí dětí, Hodnocení PO, záznam – hodnocení IPV

- **Hodnocení cílových kompetencí dětí stanovených v ŠVP PV**

Metoda: pozorování, analýza dětských prací, analýza dokumentace o dítěti

Zodpovídá: učitelka

Termín: 1x ročně (květen-červen)-pouze předškoláci odcházející do ZŠ

Záznam: písemný záznam do formuláře „Cílové kompetence dětí“

- **Hodnocení MŠ očima dětí**

Metoda: řízený rozhovor s dětmi před odchodem do první třídy ZŠ

Zodpovídá: třídní učitelka

Termín: 1x ročně – červen

Záznam: písemný zápis odpovědí dětí, hodnocení školy

- **Metody a formy pedagogické práce**

- 1. Vnější hodnocení**

- Metoda: hospitace, monitoring, pozorování, rozhovor

- Zodpovídá: ředitelka školy

- Termín: plán hospitací

- Záznam: záznam z hospitace a pohospitačního pohovoru, záznam a rozbor z video hospitace

- 2. Vnitřní hodnocení**

- Metoda: analýza třídních dokumentů, pozorování, zpětná vazba

- Zodpovídá: učitelka

- Termín: po ukončení ITC

- Záznam: písemné hodnocení v Týdenním plánu, v pololetním hodnocení třídy

8. 3 Spolupráce s rodiči

Panuje ve vztazích mezi pedagogy a rodiči oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost? Je ochotna většina rodičů ke spolupráci? Mají rodiče zájem o dění v mateřské škole?

- **Informovanost o činnostech v MŠ**

- Metoda: kontrola

- Zodpovídá: ředitelka školy

- Termín: 1x – 2x za pololetí

- Záznam: zápis z kontroly nebo zápis z organizačně – pedagogické porady – kontrola webových stránek školy, dle potřeby záznam v Ročním hodnocení školy.

- **Ukázky děl a výtvorů dětí**

- Metoda: kontrola (sledování nástěnek v šatnách - četnost, úroveň námětů, nápaditost technik, estetika)

- Zodpovídá: ředitelka školy, zástupkyně ředitelky

- Termín: 1-2x za školní rok

- Záznam: zápis z kontroly, nebo zápis z organizačně – pedagogické porady, případně fotodokumentace – práce dětí, případně hodnocení v rámci hospitační činnosti.

- **Názor rodičů na mateřskou školu**

- Metoda: dotazník

Zodpovídá: ředitelka školy

Termín: 1x za dva roky

Záznam: hodnocení školy, závěrečná analýza dotazníků

Záznamy z evaluační činnosti budou uchovány minimálně do 9/2024 (zodpovídá ředitelka školy).

Informace získané z evaluace v daném školním roce budou využity pro Roční hodnocení školy.

8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálními potřebami v naší MŠ probíhá v rámci běžných tříd, podle § 16 odst. 9 školského zákona. MŠ upravuje podmínky vzdělávání podle aktuálních potřeb dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními. Kontaktní osobou pro spolupráci se ŠPZ je stanovena Mgr. Miloslava Valová (učitelka z přírodní třídy).

Za dítě se speciálním vzdělávacími potřebami je považováno dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření jsou poskytována zdarma a realizuje je mateřská škola. Podpůrná opatření jsou dle organizační, pedagogické a finanční náročnosti členěna do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatňujeme pouze s doporučením ŠPZ. Škola přestane podpůrná opatření poskytovat, pokud toto doporučí i ŠPZ. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání dle ŠVP PV jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se vždy přizpůsobíme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Podmínkou je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti dítěte a pomoci dítěti k dosažení co největší samostatnosti.

Plánování a realizace vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se individuálně liší, využíváme maximálně potenciál každého dítěte. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vždy do vzdělávací strategie zahrnujeme podpůrná opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá dle ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“, který vymezuje závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání. Pro děti s přiznaným podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ podkladem pro zpracování PLPP, pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP zpracovává MŠ samostatně, IVP na základě doporučení ŠPZ. IVP zpracovávají učitelky ze třídy, kam je dítě zařazeno.

Podmínkou pro úspěšné předškolní vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je:

- volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu s podpůrnými opatřeními,

- citlivé a přiměřené působící prostředí,
- učitel, který dokáže uplatnit vysoce profesionální postoje,
- úzká spolupráce s rodiči dítěte s citlivou a empatickou komunikací s nutností předávat si potřebné informace,
- spolupráce učitele s odborníky,
- spolupráce učitele s ŠPZ,
- spolupráce učitelů s asistentem pedagoga (AP), pokud je AP ŠPZ přiznán,
- efektivní využití pomůcek a potřeb doporučených ŠPZ,
- pravidelné vyhodnocování výstupů předškolního vzdělávání dítěte dle doporučení ŠPZ.

8. 1 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v MŠ

Tvorba a průběh tvorby PLPP pro děti s podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně se řídí individuálními potřebami a možnostmi dítěte. Tvorba PLPP vychází z diagnostického pozorování dítěte v MŠ třídními učitelkami. Učitelé ze všech tříd mohou využít konzultaci se speciálními pedagogy v MŠ – kolegyněmi se speciálním vzděláním. Dále probíhá úzká spolupráce a individuální konzultace s rodiči. Dle potřeby MŠ doporučuje návštěvu ŠPZ a při tvorbě PLPP vychází ze závěrů odborníků ze ŠPZ. Současně v rámci spolupráce MŠ s rodiči dítěte získává škola vyjádření i jiných odborníků, jejichž zprávy, doporučení a závěry by mohly tvorbu a průběh tvorby PLPP ovlivnit (např. klinický psycholog, logoped, pediatr apod.). Při tvorbě PLPP je také využita odborná literatura, která se nachází v učitelské knihovně MŠ.

Při zahájení poskytování podpůrných opatření ředitelka projedná všechna opatření s třídními učitelkami a AP. Ředitelka rovněž stanoví vedoucího týmu, který současně zajišťuje metodické vedení AP. Realizace PLPP probíhá na třídě, kde je dítě zařazeno. Realizaci zajišťují obě třídní učitelky na dané třídě ve vzájemné spolupráci. Průběh vzdělávání dítěte učitelé konzultují mezi sebou, se speciálním pedagogem z MŠ, s rodiči, s asistentem pedagoga, pokud je dítěti přiznán. Pokud ŠPZ doporučí personální pomoc, vzdělávání dítěte probíhá ve spolupráci s asistentem pedagoga.

PLPP se vyhodnocuje průběžně, ideálně týdně. Forma záznamu je libovolná, ale doporučený je kromě ústního vyhodnocování i záznam písemný. Písemný záznam se zpracovává zpravidla 1x měsíčně. Pokud na třídě působí AP, vyhodnocují učitelky taktéž 1x měsíčně působení AP směrem k dítěti a jeho interakci mezi ním a dítětem.

Pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání dítěte s PLPP se využívají taktéž formulář pro hodnocení dětí bez podpůrných opatření ve stejné frekvenci.

Tvorba a průběh tvorby IVP pro děti s podpůrnými opatřeními 1. stupně se řídí individuálními potřebami a možnostmi dítěte. IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Třídní učitelky zpracují IVP na základě zprávy a doporučení ze ŠPZ. Učitelé dle potřeby konzultují tvorbu a průběh tvorby IVP s odborníky ze ŠPZ. Dále se doporučuje úzká spolupráce s dalšími odborníky, které o dítě pečují (např. klinický pedagog, klinický logoped, pediatr apod.) a s rodiči dítěte. Třídní učitelky dané třídy rovněž spolupracují se speciálními pedagogy z MŠ, využívají odbornou literaturu z učitelské knihovny. Vhodně lze využít také tablety s výukovými programy, pomůcky z centra gramotností a pomůcky z centra pro logopedickou prevenci.

Dle potřeby a se souhlasem rodičů je možno konzultovat individuální vývoj dítěte také se ŠP.

Realizaci IVP napomáhá užití speciálních a kompenzačních pomůcek. Tyto pomůcky lze mimo jiné dle doporučení ŠZP zapůjčit ve SPC Žďár nad Sázavou. Na MŠ je možno využít taktéž pomůcky z centra (pre)gramotností.

Náplň vzdělávání speciálně pedagogické péče se stavuje v rámci TVP PV dané třídy, kam je dítě se speciálními vzdělávacími potřebami přijato. TVP PV zpracují třídní učitelky a v případě druhého až pátého stupně podpůrných opatření konzultují se ŠPZ. Pro první stupeň podpůrných opatření se využívají konzultace se speciálními pedagogy školy a poznatky z odborné literatury.

Zodpovědné osoby v systému péče o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami se stanovují v rámci TVP PV dané třídy, kam bylo dítě přijato. Zodpovědnými osobami jsou vždy obě třídní učitelky ze třídy, kam bylo dítě přijato. Ostatní zodpovědné osoby se určují v závislosti na stupni podpůrných opatření.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se stanoví v rámci TVP PV dané třídy, kam bylo dítě přijato. Pro děti od druhého stupně podpůrných opatření se vždy musí využít spolupráce se ŠPZ (např. PPP Vysočina, pobočka Třebíč, SPC Vysočina, pobočka Jihlava, SPC Březejc při ZŠ a SŠ s pobočkou v Třebíči apod.).

8.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídají vždy individuálním potřebám dětí ve všech oblastech (např. věcné prostředí, životospráva, psychosociální klima, organizace vzdělávání, personální a pedagogické zajištění, spolupráce rodiny se školou). Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel na třídě, kam je dítě přijato, zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Přednostně jsou tyto děti zařazovány na třídy, kde je alespoň jeden pedagog na třídě vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

V rámci podmínek vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními učitelky na třídě zabezpečují:

- princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizování vzdělávacích činností, včetně vhodných forem a metod vzdělávání,
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro vzdělávání dítěte, které se odvíjejí od PLPP nebo IVP,
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídajících individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni podpůrného opatření,
- spolupráci se zákonnými zástupci (rodiči) dítěte, ŠPZ, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství,
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy (zajistí ředitelka školy),
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření (zajistí ředitelka školy na základě doporučení ŠPZ),

Vzdělávání dítěte se uskutečňuje dle ŠVP PV „Šťastný čtyřlístek“ na základě pro něj vytvořeného IVP nebo PLPP, který je upraven podle speciálních vzdělávacích potřeb daného dítěte.

9. Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

MŠ vytváří také podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných. V předškolním věku lze u dětí sledovat nerovnoměrný, skokový vývoj dětí, z tohoto důvodu je obtížně někdy rozlišit skutečné nadání a pouze akcelerovaný vývoj dítěte.

Dítě, které vykazuje známky nadání, je MŠ ve svém dalším vývoji a rozvoji podporováno.

Vzdělávání dítě MŠ stimuluje tak, že dochází k rozvoji potenciálu dítěte, potenciál se přirozeně projevuje, uplatňuje a dále rozvíjí.

Mateřská škola zajišťuje realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání dětí podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (viz. příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.). MŠ spolupracuje se ŠPZ, se zákonnými zástupci i dalšími odborníky. MŠ zpracuje plán pro rozvoj nadání dítěte, zajistí podnětné, věcné prostředí pro rozvoj nadání dítěte. Třídní učitelky, kam je dítě nadané a mimořádně nadané zařazeno, využívají pro činnosti s dítětem pomůcky ze skladu (pre)gramotností (LOGICCO, kvízy, rébusy, robotická včelka, robotická zvířátka, atlasy, mikroskop a preparáty a další), PC programy, tablety, 3D panel.

Je také možno využít speciální pomůcky pro ENV – binokulární lupu, makety ptáků a stromů, pokud tomu zájmy dítěte odpovídají.

Individuální vývoj dítěte lze se souhlasem ZZ konzultovat se ŠP.

10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat nejdříve pro děti od dvou let věku. Vzdělávání dětí od 2 do 3 let probíhá dle ŠVP PV: „Šťastný čtyřlístek“. Při využití ŠVP PV učitelky využívají cíle vzdělávání zde obsažené, ale současně do nich promítají specifika vývoje dítěte mladšího 3 let. Dvouleté dítě poznává všemi smysly, projevuje touhu po poznání, objevování. 2leté dítě se rovněž vymezuje vůči ostatním dětem, osamostatňuje se a je silně egocentrické. Mateřská škola je pro dítě první, zpravidla výraznější, sociální zkušeností. Dítě mladší 3 let má potřebu vazby na dospělou osobu. Učitelka zastává důležitou roli jako zástupce rodiče i jako opora dítěte v běžných situacích dítěte v MŠ.

Dítě 2leté se nejvíce učí napodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou.

Děti 2-3leté jsou začleněny do třídy Zvoneček. Toto opatření bylo přijato od 9/2019. Se dvěma učitelkami zde působí i chůva na celý úvazek (40 hodin v týdnu). Druhá chůva je zajišťována z alternativních zdrojů – např. dotace z ÚP. Personální obsazení třídy se bude dále vyvíjet dle změny na třídě a dle počtu dětí. Třída byla vybavena pomůckami, hračkami a vybavením pro děti 2-3roky. Aktuálně tuto třídu doplňují i děti ve věkové skupině 3-4 roky, které do MŠ nastupují poprvé a potřebují pro adaptaci více klidu, více pomoci při sebeoslužných aktivitách. Věcné prostředí třídy je stále upravováno dle potřeb dětí 2-3letých s ohledem na bezpečnost, hygienu.

Počet dětí ve třídě je snížen na 18, ve výjimce na 22, z důvodu účasti více než 2letých dětí na předškolním vzdělávání v této třídě.

V menším počtu, a ke vzdělávání na ostatní třídy, nastupují po dohodě se zákonnými zástupci děti 2-3leté, které mají na dané třídě sourozence. Nástup těchto dětí je možný až v době, kdy jsou přiměřeně emočně zralé na vstup do MŠ, což je často v době kdy již 3 roky dovršily. Učitelé z jednotlivých tříd koordinují nástup dítěte s rodiči a umožní mu individuální nastavení adaptačního režimu (např. zkrácená docházka na dvě hodiny či na dopoledne, možnost odpolední návštěvy s rodičem před nástupem do MŠ apod.). Od září 2019 se zařazování 2letých dětí realizuje přednostně na třídu „Zvoneček“. Učitelé se překrývají optimálně alespoň v rozsahu 2,5 hodiny denně na každé třídě.

Vzhledem k tomu, že dětí mladších tří let je na ostatních třídách je nulový počet, věcné podmínky jsou aktuálně uzpůsobeny jen na třídě Zvoneček - např.:

- MŠ nabízí dětem přiměřené množství podnětných a bezpečných hraček pro děti mladších let,
- hračky méně vhodné pro děti mladší 3let jsou uloženy v uzavřených a zabezpečených skříňkách, bezpečně jsou uloženy především ohrožující předměty,
- adaptační podmínky jsou vyhovující a přizpůsobují se individuálním potřebám dětí,
- děti si mohou do MŠ přinášet specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty (např. polštářek či přikrývku na odpočinek, plyšovou hračku apod.),
- vzdělávací činnosti a aktivity se realizují především v malých skupinkách nebo individuálně, podle potřeby dítěte,
- učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá,
- směrem k rodině probíhá spolupráce vedoucí k oboustranné důvěře.

Tato pravidla a opatření se však v maximální míře uplatňují ve třídě Zvoneček. Blíže viz. TVP PV této třídy.

Třída Zvoneček je personálně zabezpečena. Kromě dvou učitelek ve třídě pracují i dvě chůvy. Jedna chůva je financována ze Šablon III (OP VVV), jedná se o zaměstnance TPP, úvazek 1,00. Druhá chůva pracuje na dobu určitou, úvazek 0,50 - 0,75. Druhý zaměstnanec je hrazen z jiných zdrojů – projekty ESF- ÚP, provozní rozpočet a jiné zdroje.

Na třídě je k dispozici vhodný nábytek, dostatečná nabídka hraček pro děti 2+. Stravování a životospráva se organizují dle běžných pravidel na třídě. Činnosti organizačně náročnější (akce mimo MŠ, výlety) se řeší individuálně dohodou s rodiči s přihlédnutím k individuálním schopnostem dítěte a za pomoci chův.

Denní řád třídy je upraven. Na dobu stravování je vyhrazený delší čas a dětem při stolování dopomáhají chůvy. Děti mají vyhrazený větší prostor pro hry, kdy na děti dohlíží také chůvy. Pro pobyt venku je využívána především přilehlá zahrada, která je dostupná přímo ze třídy. Procházka při pobytu venku je organizována krátká, preferován je, především v prvním pololetí, pobyt na školní zahradě. Děti mají dostatek času na odpočinek. Pro zvládání hygieny jsou využívány i nočníky a adaptéry do WC. Na odpolední odpočinek jsou v potřebných případech tolerovány pleny. K dispozici je skříň na pleny a hygienické potřeby, přebalovací podložky, koš na pleny. Rodiče si pleny přinášejí sami. Doporučovány jsou tzv. "tréninkové kalhotky". Zajištění hygieny a čistoty má na starosti uklízečka a školnice.

Věcné prostředí i časový řád dne je upraven pro potřeby dětí 2letých. TVP PV této třídy je obsahově uzpůsoben dětem ve věkové kategorii 2-3 roky.

Zřízení třídy pro děti 2-3 roky se odvíjí od zájmu rodičů o docházku do MŠ, poslední 3 roky dle výsledků zápisu dokázaly, že rodiče mají o vzdělávání a přijímání dětí 2letých do MŠ zájem.

10.1 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ pro děti 2leté vytváří rovněž vzdělávací podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Některé potřeby dětí mladších 3 let jsou odlišné či výraznější než potřeby dětí starších. MŠ při vzdělávání dětí 2letých uplatňuje především:

- pravidelný denní režim,
- dostatek emoční podpory,
- zajištění pocitu bezpečí,
- věku přiměřené podnětné prostředí a činnosti,
- co největší podíl individuální péče směrem k dítěti,
- srozumitelná pravidla.

Ve vzdělávání dětí dvouletých převládají spontánní činnosti nad řízenými. Upřednostňovány jsou činnosti individuální a skupinové. Při plánování vzdělávací nabídky pro děti dvouleté se uplatňují principy:

- známé prostředí,
- jednoduchost,
- časová nenáročnost,
- smysluplnost a podnětnost,
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Učitelé při vzdělávání dětí od 2 do 3 let maximálně využívají metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení,
- spontánní sociální učení (nápodoba),
- prožitkové učení,
- učení hrou a činnostmi.

TVP PV upravuje vzdělávací obsah pro PV dvouletých dětí, kdy stěžejní v jednotlivých oblastech dle RVP PV je:

- Dítě a jeho tělo – hrubá, jemná motorika a manipulační aktivity, sebeobsluha.
- Dítě a jeho psychika – řeč, vnímání, pozornost a kresba.
- Dítě a ten druhý – hra, komunikace s dospělou osobou, interakce s dítětem.
- Dítě a společnost – respektování pravidel, adaptace, společenské chování.
- Dítě a svět – znalosti – dítě je aktivní, zajímá se o poznání nového, rozlišuje.

Podle zákona 561/2004 Sb., (Školský zákon), § 5, vydává ředitelka školy tento školní vzdělávací program PV „Šťastný čtyřlístek“. Doplnění a aktualizace ŠVP PV je vždy projednáno a schváleno pedagogickou radou.

Školní vzdělávací program PV „Šťastný čtyřlístek“ je zpracován v souladu se zásadami a cíli předškolního vzdělávání podle zákona 561/2004 Sb., ve znění dalších úprav a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.